KEMALETTİN TUĞCU

11. Baskı

ÇOCUK HIRSIZLARI

erdem çocuk

Kemalettin Tuğcu'dan Seçmeler

ÇOCUK HIRSIZLARI

MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun
2344 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan kararı ile
ilkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

erdem
ÇOCUK

RAŞİT'İN ÖLÜMÜ

Oturduğumuz daire, bir apartmanın ilk katında, öteki dairelerin arasına sıkıştırılmış bir tek oda, bir koridor ve bu koridora açılan daracık bir mutfakla bir küçük tuvaletten oluşuyordu. Daireye giriş kapısı dar bir koridorun üzerindeydi.

Annem olarak bildiğim Hayriye Hanım'dan duyduğuma göre babası bir bakkalmış. Bu apartmanın yerinde bir tahta evi varmış. Apartman yapılırken bu küçük daireyi ona vermişler.

Annem şişmanca, gücü kuvveti yerinde, orta

boylu bir kadındı. Evlerde temizlik işlerinde çalışır, o çalışırken ben gittiğimiz evde, bir köşede uslu uslu otururdum.

Dört yaşıma gelmiştim ki bir gün cezaevine gitmiş, oradan çıkan babam Raşit Efendi'yi arabayla almış, eve getirmiştik.

Raşit Efendi, bir kavgada arkadaşını ağır yaralamış, dört yıl hapse mahkûm olmuş, cezasını tamamlamış ve çıkmıştı.

Hayriye Hanım her hafta, ona çamaşır, yiyecek, tütün parası götürür, beni evde bırakırdı.

Babam, geldikten sonra hiç çalışmadı. Bir süre evde kapalı kalmış, sonra serseriliğe, kabadayılığa başlamıştı. Ona Raşit Reis diyorlardı. Bir meyhaneye kapılanmıştı. Orada kavga çıkaranları dışarıya atar, bazen kavgacıları ayırır, geç vakit eve sarhoş olarak gelirdi.

Hayriye annemin çalışarak kazandığı parayı o yiyordu. Kadıncağız bir tek odayı elinden geldiği kadar döşemişti. İkisinin yattığı bir divan vardı. Gündüz bunun üzerinde oturulurdu. Onun karşısındaki küçük divanda ben yatardım.

Karı koca hemen her akşam kavga ederlerdi. Hayriye annem sarhoş olan adama uymaz, alttan alırdı.

Beni ilkokula Hayriye annem yazdırmıştı. Raşit Reis ona da kızdı ama kadıncağız direndi.

İlkokulu bitirdim. On bir yaşımda ortaokula başladım. Kimseye bir zararım dokunmuyordu.

Ortaokulun son sınıfına geldiğim zaman Hayriye

annem hastalandı. Hastaneye yatırıldı. Bu defa küçük daireye gelemedi, orada ölmüştü.

On üç yaşımı bitiriyordum. Karlar erimeye başlamıştı. Mayıs ayında ortaokulu bitirecektim. Babam bildiğim Raşit Reis,

– Bana bak, Cemal, diyordu. Artık ben okul filan anlamam.

Aç kaldığımız günler oluyordu. Hayriye annemden kalan azıcık para çabucak tükenmişti. Babam meyhanede yiyip içiyor, sarhoş geliyor, beni hiç düşünmüyordu. Hatta mahallemizdeki esnafı araştırarak bana çıraklık aradı ama onun kavgacı bir adam olduğunu bilenler beni kabul etmiyorlardı.

Okuldan eve geldiğim zaman bazı komşular beni alışverişe yolluyorlardı. Bakkala, kasaba, manava gidiyor, istediklerini alıp getiriyordum. Bana küçük paralar veriyorlardı.

Sarhoş adam, gündüz ne yediğimi, ne yaptığımı hiç düşünmezdi. Yıkıla yıkıla gelir, elbisesi ile divanın üzerine yatar, sabaha kadar horlardı.

Bizim küçük evimiz hep içki kokardı. Daha sahanlığa gelir gelmez bu koku duyulurdu. Camları ne kadar açsam eşyaya, duvarlara sinmiş olan bu koku çıkmazdı.

İri kemikli, uzun boylu olan babam gittikçe zayıflıyor, hâlsizlikten bazen yataktan hiç kalkamıyordu. Sonra bir gece, yattığı yerden bağırarak beni uyandırdı. Yanındaki bastonla uzanıp bana vurdu.

Kalktım lambayı yaktım; rengi sapsarıydı, bütün vücudu titriyordu ve eli ayağı buz gibiydi.

Bana,

– Cemal, diye seslendi.

– Efendim, dedim.

– Cemal ben ölüyorum, dedi.

– Baba yaz geliyor, havalar açıyor, ısınırsın iyi olursun, dedim.

– Benim lafımı kesme, diye bağırdı.

Gözlerini fena fena açıyordu, ona içecek su getirdim. Ama suyu yutamıyordu.

– Cemal, dedi. Yanıma gel.

Korka korka yanına gittim.

– Beni iyi dinle, dedi. Ben senin baban değilim. Hayriye de senin anan değildi. Ben seni zengin bir aileden çaldım.

Şaşırmıştım. Raşit Efendi:

– Unutma anlattıklarımı, dedi. Ben seni çaldım, buna karşılık babandan para kopartacaktım. Seni bu dairede sakladı Hayriye, işte o sırada bir kavga oldu. Beni içeriye attılar. Dört yıl orada kaldım, biraz bekledim, araştırmaya başladım. Baban oturduğu evi satmış başka bir yere gitmiş, anlıyor musun?

– Anlıyorum baba.

– Bana baba deyip durma. Kulağını aç da beni dinle. Hayriye'nin çocuğu olmuyordu. Seni evlat gibi sevdi. Seni okutan, besleyen oydu. Bana da o baktı.

Raşit Efendi, kesik kesik konuşuyordu.

– Divanın altında eski bir bavul var ya. Onu aç, onun içinde senin kimin nesi olduğunu belirten bir çıkın var. Onu al, araştır, ananı, babanı bulursun.

Odanın tek penceresi aydınlanmıştı. Dışarıdan

dükkân kepenklerinin açılırken yaptığı gürültü duyuluyordu. Raşit Efendi'nin boğazından bile hışırtı çıkıyordu.

– Git git, dedi. Kahveye git, benim hasta olduğumu söyle, gelsinler.

Alacakaranlıkta sokağa fırladım, acele ile gittim.

Kahveden bir iki erkenci adam alıp eve getirdiğim zaman baba bildiğim Raşit Efendi divandan yere düşmüş öylece kalmıştı.

Apartmandakiler beni zorla o küçük daireden çıkardılar. Okula yolladılar. Dersler zaten kesilmişti. Mayıs ayının sonlarına gelmiştik.

O akşam eve geldiğim zaman, Raşit Efendi'yi bulamadım.

Bir iki yaşlı kadın bana baş sağlığı diledi ve,

– Oğlum, dediler. Ölenle ölünmez, zaten herkes bir gün ölecek. Sen de aklını başına topla, bir işe girer çalışırsın.

Bir iki akşam bana komşular yemek verdiler. Zaten odayı da baştan aşağıya silip süpürmüş, Raşit Efendi'ye ait ne varsa hepsini dışarı atmışlardı.

Ben artık yalnızdım. Bir iki hafta sonra ortaokul diploması alacaktım. Nedense benim okumaya karşı bir isteğim vardı. Doğrusu Hayriye Hanım da bana iyi bakmış ve yetiştirmeye çalışmıştı.

Bazen o odada yalnız kalmaktan korkar, kapıya çıkardım. Kapıcı bana acıyordu. Yavaş yavaş korkuya da alıştım. Komşular mahalledeki bakkala rica ettiler. Beni yanına almasını söylediler. Bakkal benim yanımda:

– İyi ama, dedi. O sabıkalının oğlu, babasının tuttuğu yolu tutar. Benim başıma dert olur.

Böyle dedi ama beni yanına aldı. Dükkânı temizliyor, evlere servis yapıyor, bakkalın bir dediğini iki etmiyordum.

Bakkal bana haftalık veriyordu. Bu haftalıkla yiyor içiyordum. Kimseye yük olmak istemiyordum.

Neden sonra biraz aklım başıma geldi. Raşit Efendi'nin söylediklerin düşündüm. Korka korka Hayriye Hanım'ın o yırtık bavulunu divanın altından çıkardım ve ellerim titreyerek Raşit Efendi'nin bana söylediği çıkını buldum. Bu, büyükçe bir mendildi, dört ucu katlanmış, çengelli iğnelerle kilitlenmişti.

İçeriye kapandım. Kapıyı kilitleyerek çıkını divanın üzerine koydum. Yüreğim çarpıyordu. Nelerle karşılaşacağımı düşünüyordum.

Çengelli iğnelerin bir kısmı rutubetten paslanmıştı. Mendilin uçlarını açtım. İçindekileri birer birer elime alarak incelemeye başladım.

Elime ilk geçen Raşit Efendinin bozuk yazısı ile yazılmış, bir kâğıt parçası üzerindeki yazılar oldu. Şunlar yazılıydı:

"Babası Ahmet Nedim Bey, yüksek mühendis ve müteahhit.

Annesi Şahika Hanım, Ev kadını.

Çocuğun adı Engin.

Çalındığı tarih, 27 Haziran.

Çalındığı yer, Erenköy'deki köşk."

Bu kâğıtta ismi yazanlar benim anne ve babam olmalıydı. Erenköy'deki köşkten kaybolmuşum. Annem

Şahika Hanım, babam Ahmet Nedim Bey. Benim adım da Engin.

Ne garip, ben on dört yaşıma kadar hep Cemal adını taşıdım.

Sonra gazeteden kesilmiş, biraz buruşmuş bir kâğıt parçası vardı. Burada bir kayıp ilanı bulunuyordu. Çocuğun erkek olduğu, adı sanı yazılmış ve bahçedeki arabasından kaybolduğu bildirilmişti. Nerede olduğunu bilenlere büyük para adamışlardı.

Sonra zamanla kirlenmiş bir kundak takımının üstünde E ve Ş harflerinden oluşan bir marka vardı.

Yine bu harflerden oluşmuş bir nazarlığa bağlanmış olan bir altın maşallah bulunuyordu.

Mendilde bir de mektup vardı. Bu Ahmet Nedim Bey'e yazılmıştı. Ama yollanmadığı anlaşılıyordu.

Raşit Efendi, büyük bir para karşılığında oğlunu kendisine teslim edeceğini anlatıyordu.

Herhâlde kendisinin anlattığı gibi bu mektubu göndereceği sırada bir meyhane kavgası yapmış, birini yaralamış ve cezaevine tıkılmıştı.

İşte benim kaçırılmamın hikâyesi böyleydi.

Bunları tekrar eski yerine koydum ve ne yapacağımı düşünmeye başladım. Aradan on dört sene geçmişti. Kim benim bu anlattıklarıma inanacaktı?

Kimsesiz bir çocuk olarak bu insanlara sokulmam, onlara kendimi tanıtmam imkânsızdı.

Önce onların nerede ve ne durumda olduklarını öğrenmem gerekiyordu. Bir bakkal dükkânına bağlı olan ben bunu nasıl yapabilirdim?

Bütün bu düşünceler kafamı kurcalayıp duru-

yordu. Yine bu arada ortaokul diplomamı aldım. Arkadaşlarım liseye ondan sonra da daha yüksek okullara gidecek, iyi bir insan olarak yetişeceklerdi. Ben ise olduğum yerde kalacaktım.

Bu düşüncelerle hasta gibi olmuştum, bir gün bakkala sordum:

– Amca Erenköy nerede?

– Ne yapacaksın, dedi.

– Hiç, merak ettim. Bir arkadaşım oraya taşındı da.

– Erenköy Göztepe'den sonra, dedi. Eskiden oralar yazlık yerlerdi. Şimdi yaz kış orada oturuyorlar.

Ben oturduğumuz mahallenin dışına çıkmamıştım. Annem bildiğim Hayriye Hanım'ın çalıştığı dairelerde sığıntı gibi yaşamıştım.

Akşamları eve gelince yalnızlık bana dokunuyordu. Dünyada benimle ilgilenen kimse yoktu. Kendi benliğimi kaybetmiştim. On dört yıl Cemal olarak yaşadıktan sonra bu adın bana ait olmadığını öğrenmiştim.

Hayriye Hanım'la Raşit Efendi, benim çalınmış bir çocuk olduğumu bana hiç söylememişlerdi.

Hayriye Hanım'ın çocuğu olmamıştı. Beni evlat gibi alıkoymuş, bu yüzden Raşit Efendi'yle çok çekişmişti.

Kadının beni okşadığını, öptüğünü hatırlıyorum. Herkese beni öz oğlu gibi tanıtırdı. Fakat bunu kendisine çocuksuz dememeleri için yaptığını şimdi anlıyorum.

O gün kazandığını o gün yiyen bir kadındı. Fakat

beni aç bıraktığını hiç bilmiyorum. Sonra aynı odada divanın üzerinde yatarken bazen üzerime fazladan bir örtü örttüğünü, beni üşümekten koruduğunu hatırlıyorum.

Belki bir gösteriş olarak beni okula vermişti. İlkokulda zengin çocuklarını daha geride bırakmıştım.

Daha sonra ortaokula yazdırdı. Benim karnemi yanına alır ve çocuğu olan ailelere gösterirdi.

Raşit Efendiye gelince beni sevdiğini hiç hatırlamıyorum. Hayriye Hanım'a çatar ve,

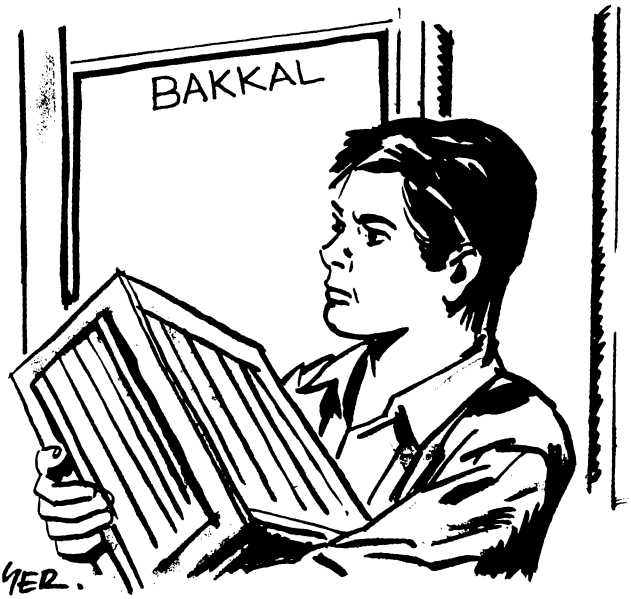
– Buna ne diye para harcayıp duruyorsun, derdi. İleride sana ekmek mi getirecek? Verelim bir çıraklığa bunu, biz beslemeyelim.

Ama kadın diretmişti. Ortanın sonuna kadar beni idare etmişti. Sağ olsaydı belki liseye de verirdi.

Raşit Efendi, her nedense bana çatardı. Bazen işaret parmağının mafsalı ile başıma vururdu. Canımı yakardı. Durmadan içiyordu bu adam. Onun içki kokusu apartmanın giriş yerlerine kadar taşıyor, apartmandakiler söyleniyorlardı.

Bazen başı yarılmış, gözü şişmiş olarak gelirdi. Hayriye Hanım, onun yarasına beresine tentürdiyot sürer, kanlarını temizlerdi.

BABA MİRASI

Baba diye bildiğim Raşit Efendi'den bana kalan miras büyük bir sıkıntı idi. Bakkalın yanına gelen müşteriler beni işaret ederek,

– Bir gün seni çarparsa şaşma, babasının oğludur, diyorlardı.

Bakkal Bahri Bey, beni çok denemişti. Zaten

komşular beni ona yollar, istediklerini aldırırlardı.

İki aydan beri yanında çalışıyordum, evlere servis yaptığım için adamın alış verişi artmıştı. Telefonlar işler, siparişler verilir, ben birini götürmeden öteki hazırlanırdı. Bahri Efendi:

– Ayağını biraz çabuk tut, bak bekliyorlar, derdi.

Koluma taktığım yayvan bir sepetle boyuna gidip geliyordum. Bahri Bey, bana gündüzleri peynir, zeytin, yarım ekmek verirdi. Akşamları da yarım ekmek verip yolluyordu. Evlerden aldığım bahşişten başka bakkal da bana haftada on bin lira veriyordu. Bu para ile insan yaşayamazdı.

Karların yağmaya başladığı bir sıradaydı. Yine apartmanlara sipariş götürürken yanımızdaki kasap bana seslendi, bir kâğıda sardığı etleri verdi ve götüreceğim yeri söyledi.

Etleri onlara teslim ettim, evin hanımı,

– Cemal, dedi. Kasap ne zamandır söyleniyor. Bu parayı ona ver, borcumuzdan düşsün.

Bana iki yüz bin lira verdi, ben de alıp kasaba götürdüm. Paraları aldı, deftere yazdı, bana bin lira verdi.

Yandaki Bahri Efendi'nin dükkânına gireceğim sırada, arkası dönük olan bir adam bakkala,

– Hırsızın oğlu hırsız, katilin oğlu katil olur, diyordu. Çekmecede para filan bırakma. Seni bir çarpar ki dünyanı şaşırırsın.

Bu adam komşulardan biri olmalıydı. Ben dükkâna girdim, adam bana fena fena baktı.

Bahri Efendi:

– Nerede kaldın Cemal, dedi. Bak bu kadar müşteri bekliyor.

– Geldim usta, dedim. Kasap et yolladı benimle. Alacağı da varmış, onu verdim şimdi.

– Akıllarına şaşayım, dedi adam. Ne aptal insanlar var dünyada.

Çok canım sıkılmıştı, o adam gittikten sonra:

– Usta, dedim. Kimin parasını çaldım şimdiye kadar? Ne demek istiyor bu adam? Dünyada kimsesiz kaldım, burada geçinmeye çalışıyorum. Bunda sataşacak ne var?

– Aldırma, dedi Bahri Efendi. Ben seni tanırım. Anan çok uğraştı seninle, okutmaya çalıştı. Babana gelince haylazın biriydi. Cezaevine girdi çıktı kaç kere. Onun sana bıraktığı kötü namdır.

O gün ilk defa uzaklara, annemi babamı tanıyanların oturduğu mahalleye gitmek aklıma geldi. Aslında mahalledeki bütün evlerden beni tanırlardı. Onların çocuklarıyla birlikte okumuş, evlerinde yemek yemiş, sobalarında, kaloriferlerinde ısınmıştım. Beni kendi çocuklarına çalışkanlığım için örnek gösterirlerdi.

Nedense Bahri Efendi, akrabasından benimle yaşıt bir çocuğu getirdi ve onu benimle birlikte apartmanlara yollayarak kimlerle alış veriş ettiğimi öğrenmeye başladı.

Anladım ki o da beni pek tutmayacak. Bana yol vermek için bir bahane arıyor.

Bu bahaneyi de buldu, gittiğim yerden geç geldiğimi söyledi. Ben de hiçbir yerde vakit geçirmediğimi söyledim.

Bahri Efendi:

– Karşılık verme bana, dedi.

Bunlar hep bahane idi. Bir ara gitmedim dükkâna, Bahri Efendi de beni aramadı.

Aç kalmazdım. Bir gün berber seslendi. Çırağı askere gitmiş, onun yerine ben dükkânda duracaktım. Gelen müşterileri karşılayacak, giderlerken üstlerini süpürecek, bana para verirlerse alacak, vermezlerse istemeyecektim.

Dükkânda üç koltuk vardı. Ben hepsine yetişmek için elimden geldiği kadar koşuyordum.

– Sıcak su ver, sabun ver, peşkir ver, müşteriye bak, gelenleri karşıla.

Kalfalar bana çatıyorlardı:

– Sallanma, elini çabuk tut!

Bir gün müşterilerden biri sordu:

– Kim bu çırak?

– Bir sabıkalı vardı, onun oğlu, usta acıdı da aldı buraya.

– İyi ama her yere yetişmeye çalışıyor.

– Çalışmayıp da ne yapacak, aç mı kalacak? Bakkalın yanında çalışıyordu. Nedense attı onu dükkândan.

Dükkân sahibi:

– Kötü bir çocuk olsaydı ben almazdım buraya, dedi.

Karlı bir havada, ayaklarım su almış, sırtım üşümüştü. İki gün yattım odada. Ne kapıyı çalan ne de bir soran oldu.

Kendi kendime baktım, aç kaldım ama ısındım.

Berber dükkânına gittim. Dükkân sahibinden önce bana çok takılan kalfa:

– Maşallah, dedi. Kaytarmaya mı başladın?

Ona cevap vermedim. Ustaya hasta olduğumu, kalkamadığımı anlattım. Burada fazla para almıyordum. Usta ile kalfalar öğle zamanı lokantadan yemek getirtirler, güle oynaya yerler, ben onlara su vermekle, ekmek kırıntılarını toplamakla görevlendirilirdim.

Bir pazar günü mahalleden epey uzakta bir lokantaya gittim. Bir çorba istedim. En ucuz yemek çorba idi.

Lokantada kimse yoktu. Lokantanın sahibi ben çorbayı içip çıkarken kolumdan tuttu:

– Sen Cemal değil misin, dedi.

– Evet, dedim.

– Nerede çalışıyorsun?

– Berberin yanında ama karnımı doyuracak kadar bir şey almıyorum.

– Ben senin babanı tanırım, dedi. Çok kavgacı bir adamdı, istersen burada çalış. Bol bol yemek yersin, garsonluk yaparsın. İyi hizmet edersen sana ayrıca harçlık veririm.

Kabul ettim. Arkama beyaz bir önlük verdi. Lokantayı temizleyerek ve masaları silip süpürerek çalışmaya başladım.

Ayrıca içeride çalışan aşçıya yardım ediyordum. Bazen müşteri çok oluyor, beni garsonluğa çağırıyorlardı. Garsonluk yapmaktan hoşlanıyordum. İnsanlar gidip geliyor, vakit daha çabuk geçiyordu. Aşçının yanında yağ kokusundan bunalıyordum.

Diğer taraftan tabakların hazırlanmasını, yemeklerin malzemelerini de öğreniyordum.

Ben eli yüzü düzgün, insan içine yeni girmekte olan bir şehir çocuğu idim. Bazı müşteriler beni adımla çağırıyor, kendilerine hizmet etmemi istiyorlardı. Yemek içmek hakikaten rahattı, el ayak çekildikten sonra masalara oturuyor, beğendiğimiz yemekleri yiyorduk.

Ben geceleri de lokantanın alt kısmında kalıyor, aşçı ile birlikte ertesi gün için yemek hazırlıyordum.

Babamın şöhreti benim arkamdan lokantaya da gelmişti. Bir gün müşterilerden biri seslenmişti.

– Aşçıbaşı, bu oğlanı niye aldın buraya?

Aşçı camekânın arkasından dolaşıp çıktı ortaya doğru:

– Ne demek istedin yani, dedi. Fena mı ettim?

Müşteri:

– Onun kimin nesi olduğunu bilmiyor musun?

– Bilmez miyim, dedi aşçı. Raşit Efendi'nin oğlu.

– Bile bile ha. Besle kargayı oysun gözünü. Bakkalın yanından ne için çıktı? Berberin yanından neden ayrıldı, soruşturdun mu?

– Neyi soruşturacağım, Raşit kavgacı bir adamdı ama arsızlığı, hırsızlığı yoktu. Karısına gelince kimseden bir parça ip istememiştir. Bu çocuğu da okutmaya çalışıyordu. Ömrü yetmedi.

– İyi, iyi, dedi. Kendi düşen ağlamaz.

Söylenenlere çok canım sıkıldı. Fakat çalışmak zorundaydım. Hizmet ettiğim müşteriler benden memnun kalıyorlardı. Hepsinin huyunu öğrenmiştim. Öteki

garsonlar gibi arsız, savruk ve kaba değildim.

Bazen telefonla aşçıdan yemek isterlerse, o bir tepsiye koyup bana veriyor ve gideceğim yeri tarif ediyordu. Bunların içinde bir avukat da vardı. Yakın bir yerde yazıhanesi, yazıhanede dinlendiği ve yattığı bir odası vardı. Yemeğini oraya götürür, örtüyü yayar, hazırlardık. Servisleri bitirip el ayak çekildikten sonra bıraktığımız tepsileri almaya giderdik.

Avukat öğleye kadar mahkemelere girer, öğleden sonra yeni müşterilerini kabul eder, onlarla görüşürdü.

Karda kışta devirmeden, soğutmadan yemek götürmek kolay değildi. Her garsonun ayrı servis yaptığı yazıhaneler vardı. Ben en çok avukata gider, döner dönmez yine servise girerdim.

Ayağıma sağlam bir ayakkabı, sırtıma bir yağmurluk almıştım. Karnım doyuyor, aldığım bahşişten para biriktiriyordum. Pazardan pazara evime gidebiliyordum.

Yavaş yavaş mahalledeki insanlar değişiyordu. Ya başka kira evlerine çıkıyorlar veya kendi evlerini satıyorlardı.

Ana ve baba bildiğim insanların öldükleri o küçük daireyi biraz benimsemiştim. Aç da kalsam orada barınabiliyordum.

Okul kitaplarım, çantam, defterlerim olduğu gibi duruyordu. Arkadaşlarım artık lise öğrencisi olmuşlardı.

Yalnız kaldığım zaman sürekli gerçek ailemi düşünüyordum. Bunlar herhâlde beni çoktan unutmuş-

lardı. Onlardan bana kalan, bir maşallah ve markalı bir kundaktı.

Beni çocuk arabasından çaldıklarına göre herhâlde daha yaşıma gelmemiş bir çocuk olacaktım. Kundak parçası, henüz kundaklı bir çocuk olduğumu gösteriyordu.

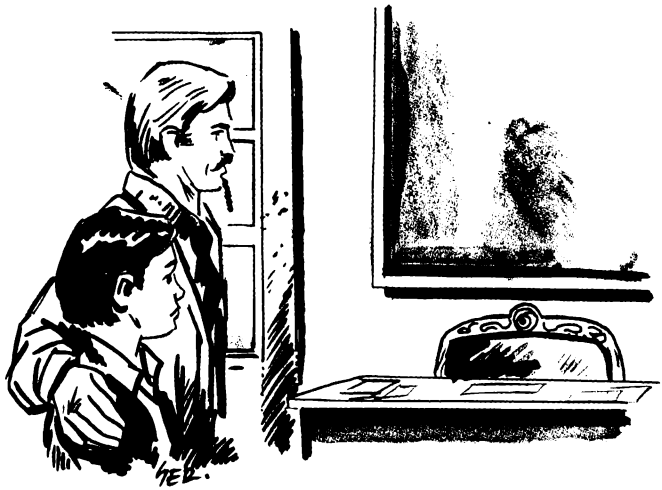
Raşit Efendi, para koparmak için beni çalmıştı. Ama bunu nasıl yapmış, beni nasıl kaçırmıştı bilmiyorum.

Belki o günlerde cezaevine girmeseydi, beni babama satarak para kazanacaktı.

Babam, mühendis Ahmet Nedim Bey, annem Şahika Hanım. İşte benim ailemle ilgili bildiklerim bu kadar.

Onları nasıl ve nerede bulabilirdim? Elimdeki belgeler benim onların oğlu olduğumu ispata yeterli miydi?

AVUKAT YANINDA

Ramazan gelince lokantanın sahibi, memleketi Erzurum'a gitti. O gider gitmez de başgarson bana yol verdi.

Orada bir yıla yakın bir süre çalışmıştım. İşsiz kalmak korkusuyla avukatın yazıhanesine gittim. Durumu anlattım.

– Cemal, dedi. Ne kadar okudun?

– Ortaokuldan mezun oldum, dedim.

– Yatıp kalkacak yerin var mı?

– Var.

– Bir süre benim yanımda çalış. Saat sekizde buraya gelirsin, telefonlara bakarsın. Ben öğleye kadar davalarla uğraşırım. Öğleden sonra müşteriler gelir. Telefonla arayanların adreslerini alırsın. Onlara nasıl randevu vereceğini gösteririm sana. Sonra sana yirmi bin lira veririm, ayrıca öteye beriye de yollarsam yol parası veririm.

Kani Bey'di adı. Ona teşekkür ettim. Bu benim aldığım en büyük haftalıktı. Ama lokantadaki masrafım yemek parası hesaplanırsa daha fazlaydı.

Kani Bey'in yanında işe başladım. Sabah sekizden akşam sekize kadar çalışıyordum. Fakat yaptığım fazla bir iş yoktu. Bir iki kişi telefonla arıyordu.

En fazla telefon eden Kani Bey'in eşi Necla Hanım'dı. İkinci gün telefonda onun sesini duydum, şöyle konuştu:

– Kani yok mu?

– Hayır, mahkemeye gitti.

– Sen kimsin?

– Benim adım Cemal.

– Kocamın yazıhanesinde ne işin var?

– Telefonlara bakmak için beni yazıhaneye aldı.

– Orada bayan sekreter yok mu?

– Hayır, benden başka kimse yok.

Meğer Kani Bey'in hanımı çok kıskanç ve sinirli imiş. Kani Bey, bir iki kere bayan sekreter almış ama karısı çalıştırmamış.

Sinirli ve zayıf bir kadındı. Bana durmadan kocasının müşterilerini soruyor, kadın müşteri gelip gelmediğini öğrenmek istiyordu.

Kadına yatıştırıcı cevaplar verdim. Sabahtan akşama kadar beni meşgul edecek bir iş yoktu. Gazeteleri karıştırıyor, sabahleyin gelir gelmez temizlik yapıyor, masanın üstünü silip dinlenme odasını temizliyordum.

Kani Bey, bana bir kat elbise aldı. Daktilo ve hesap makinesi vardı. Bana bazı yazıların kopyasını çıkarttırıyordu. Yavaş yavaş bunları daha iyi yapmaya başladım.

Bazen beni mahkeme kalemine, nüfus dairelerine yolluyordu. Herhâlde işine yarıyordum ki mahkemeden dönünce kendisine yemek ısmarladığı gibi bana da bir iki kap yemek aldırıyordu.

İlk defa burada bir memur gibi ve biraz da kafa işi ile çalışmaya başlamıştım. Kani Bey, iyi bir insandı, kazancı da yerindeydi.

Boş kaldığım zaman geniş camdan caddeye bakar ve geleni gideni, araçları seyrederdim. Tabii bu arada ailemi de düşünüyordum.

Babam, Ahmet Nedim Bey bir mühendisti. Erenköy'de bir yazlıkları varmış ve beni oradan çalmışlar.

Aradan on beş yıl geçmiş. Anamdaki babamdaki evlat acısı herhâlde çoktan küllenmiş ve unutulmuştu. Zaten kundakta olan bir çocuğu sevecek zamanları olmamıştı. Herhâlde annem çok üzülmüş ve perişan olmuştu.

Şahika ne garip isim. Dağ anlamına geliyor. Bu ismi ilk defa duydum. Ben de Engin'mişim. Uçsuz bucaksız denizlere verilen bir ad. Ama bu adı taşıyan okul arkadaşlarım vardı.

Herkes beni Cemal olarak tanıyordu. Soyadım da Reis. Raşit bu adı kendisine bir rütbe olarak kullanırdı. Ama bu soyadı onun hırçınlıkları, kavgalarıyla çirkinleşmişti. Ama ne yapabilirdim ki nüfus kâğıdımda onun adı ve soyadı baba hanesine yazılmıştı.

Tek odalı o küçük dairede oturuyordum. Orası bana analığımdan kalmıştı. Giriş katındaki iki daire arasına sıkıştırılmış ufak bir yer.

Apartmandakiler beni bu daireden çıkarmadılar. Annem kendilerine çok hizmet etmişti. Fakat apartmandakiler değişince ve başka bir yönetici işe başlayınca benden yakıt parası, elektrik parası gibi şeyler istemeye başladılar.

Bu yüzden yönetici ile bir iki defa çatıştım. Yiyecek parası bulamıyordum, nereden yakıt parası verecektim! Sonra onların üçer dörder odaları, geniş salonları vardı. Bir pazar apartmanın toplantısına gittim. Diğer daire sahipleriyle aynı yakıt parasını istiyorlardı benden. Nihayet yakacak parasından kurtuldum ama bu defa emlak vergisi istiyorlardı. Bu daireye Hayriye Hanım on beş lira vergi verirdi. Ben de onu vermeye başladım.

Benim kimseye bir ziyanım dokunmuyordu. Zaten karanlıkta geliyor ve karanlıkta çıkıyordum.

Avukatın hanımı haftada bir iki defa kontrole geliyor ve gelişi için birtakım bahaneler buluyordu. Muşambaları silmiyormuşum, camlar kirliymiş, kapı tokmakları parlamıyormuş.

Ağustos ayında bir tatil yapma hikâyesi dolaşmaya başladı. Avukat kıymetli evrakını dinlenme

odasındaki kasaya kilitleyecek, kapıyı çekip gidecekti. Ben üç ay açıkta kalacaktım.

Kani Bey, yine vicdanlı ve baba bir adammış ki aynı katta odası olan bir hekimle konuştu.

Burhan Bey adındaki hekim beni çağırdı. Kaç yaşında olduğumu, ne işler yaptığımı, ailemi filan sordu. Çok bir şeyler saklamadan her şeyi anlattım.

Burhan Bey:

– Benim yardımcım da izin istiyor, dedi. Onun yerine sen çalış. O zamana kadar Kani Bey de döner.

Kani Bey gitmeden önce bana bir miktar para verdi. Gelince beni Burhan Bey'in yanından alacağını söyledi.

O gün son defa yazıhanede çalıştım, ondan sonra bir iki eşyamı alarak Burhan Bey'in odasına geçtim.

Burada da avukat yazıhanesine benzer bir iş yapıyordum. Doktorun odasını, bekleme odasını ve koridoru temizleme gibi... Doktorun gömlekleri yıkanacak, camlar silinecekti. İstersem pansuman odasında yatacaktım.

Bu pansuman odasında bir divan vardı. Bazı hastalara orada enjeksiyon yapılıyor, aletler kaynatılıp temizleniyordu. Ben girmeden orada çalışan çıkıp gitmişti.

Burhan Bey beni dolaştırdı, yapacağım işleri gösterdi. Bekleme odasının sigara izmaritleriyle kirlenmiş olduğunu ve camların dışarısını göremeyecek hâle geldiğini görünce,

– İşte bir insana fazla yüz verirsen böyle yaparlar, dedi.

Ben kolları sıvadım, sabahın ilk saatlerinden başlayarak her tarafı sildim, süpürdüm, camları ayna gibi parlattım. Doktora bir gömlek ütüledim, odasına koydum ve avukattan alışmış olduğum için iş sırasında susmayan telefonlara cevap verdim ve randevu isteyenlerin adlarını yazdım.

Ben de arkama bir beyaz gömlek giydim, saat ikide hastalar bir bir gelmeye başladılar.

Her tarafı temizlenmiş gördüler, sigaralarını yere atmamalarını rica ettim. Gelenlerin ayaklarını kapının önündeki paspasa temizlettim. Hastaları sıraya koyarak birer birer Burhan Bey'in yanına yolluyordum. Doktor benim çalışkanlığımdan memnun kalmıştı.

Hastalar giderken onlara kapıyı açıyor ve çıkardıkları paltolarını, ceketlerini tutuyor,

– Geçmiş olsun, diyordum.

Hastalarla aram çabucak iyileşti. Giderlerken bana bahşiş veriyorlardı. Bunu Burhan Bey'e söylediğim zaman,

– Beni ilgilendirmez, dedi. Yalnız sen isteme.

Biri yere sigara atıp ayağı ile ezmeğe kalkarsa, hemen o sigarayı yerden alıyor ve orasını siliyordum.

Hastalar sigaralarını tablaya söndürmeye başladılar. Birbirlerinden utanıyorlardı.

Benden içecek su isteyenler oluyordu. Onlara tertemiz bir bardakla verdiğim suyu severek içiyorlardı.

Akşamın sekizine kadar bekleme odası dolup dolup taşıyordu. Nihayet Burhan Bey gömleğini çıkartıp giderken bana da Allah'a ısmarladık demeyi unutmuyordu.

Daha ilk ayda aylığımı yüz bin lira yaptı ve bana,

– Cemal, dedi. Ben Avrupa'ya gideceğim. Orada ne kadar kalacağım belli değil. Ama önümüzdeki kıştan önce gelemeyeceğim. Sen burada kalırsın, paranı yine veririm.

Teşekkür ettim. Artık benim işim belliydi. Öğle vaktine kadar temizlik ve telefonlara cevap, öğleden sonra da hastalar.

Benden önce orada çalışan pasaklı kadın bir daha gelmedi. Burhan Bey benim gelişimden çok hoşnut kaldı.

Her gün tertemiz yıkanmış ve ütülenmiş bir gömlek giyiyor, havlularını yıkanmış buluyordu. Muayene masası da artık lekesizdi ve örtüleri de bembeyazdı.

Kimseyi hatta ailemi bile düşünmeye vakit bulamıyordum. Hasta kalabalığı, işler beni meşgul ediyordu. Bazen saat dokuzda yemeğe çıkıyordum. Gelir gelmez de gece yarısına kadar çamaşır ve temizlik işleri.

Burhan Bey, bir erkek çocuğun temizlik işlerinden bu kadar anlamasına hayret etmişti. Kendisine analığımın nasıl çalıştığını anlattım. Sonra lokantada bana çömlekleri yıkatmışlardı.

Bazen pansuman odasında kendime ufak tefek bir şeyler pişiriyor ve kapları yıkadıktan sonra yatıyordum.

Akşama kadar gürültünün eksik olmadığı koskoca handa, el ayak çekilince gece bekçisinin seslerinden başka ses duyulmuyordu.

Bazen kapıyı çalar ve bana,

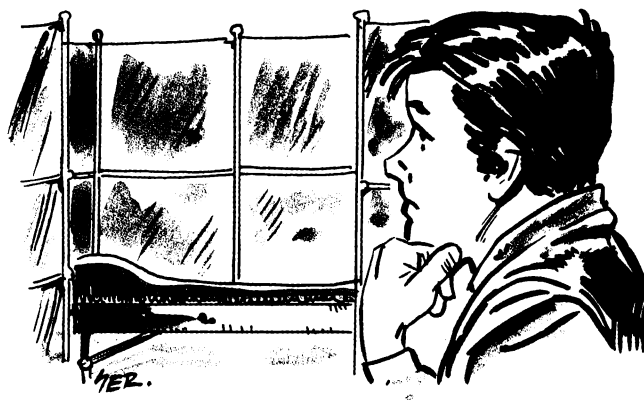
– Ne haber delikanlı, derdi. Bir vukuat yok ya.

Onun ahbaplığından memnun kalıyordum. İnsanın bir can yoldaşına ihtiyacı vardı ama ben ondan mahrumdum.

Sabahleyin alacakaranlıkta caddeden araçlar geçmeye başlıyor ve han da bu sırada uyanıyor, asansör çalışmaya başlıyordu.

Hiç kimseye ve hiçbir işe güvenilmeyeceği için ben elime geçen parayı biriktirmeye çalışıyordum. Hatta bahşişleri beş, bazen on bin lira olarak veriyorlardı. Bazı aylar bu paraya hiç dokunmuyordum. Kadın hastalar da vardı. Bunlar Burhan Bey'den iyi bir haber alırlarsa hiç sakınmaz ve bana çokça bahşiş verirlerdi.

KOVALAYAN ÜN

Avukat Kani Bey, yargıçlığa atanmıştı. Bir gün gelerek yazıhanesini boşalttı ve onun yerine bir tüccar taşındı.

Benim, Burhan Bey'in yanında rahatım iyiydi. Biraz para biriktirmem de mümkün oluyordu.

Bir gün, hastaların arasında mahalleden tanıdığım bir adam varmış. Beni görünce,

– Ooo Cemal, dedi. Seni buraya nasıl aldılar?

– Almamaları için bir neden mi vardı, dedim.

Adam:

– Kimin oğlusun sen, dedi. Bakkalın yanına girdin tutunamadın, berberin yanında kalamadın kalktın lokantacının yanına girdin, kim bilir ne yaptın ki oradan da atıldın.

Adamın bu konuşması canımı sıktı.

– Bu memlekette kanun var, dedim. Suçlu bir insan ortada dolaşamaz.

– Sana acımışlardır da yaşı küçük diye cezalandırmamışlardır.

– Ben senin gibi arabozucular yüzünden çalıştığım yerlerden çıktım. Haydi bakalım söyle, ne suçum varmış?

Canım çok sıkılmıştı. Nihayet o adamın da sırası geldi. Burhan Bey'in yanına girdi.

Sonra da çıkıp giderken bana bahşiş vermeye kalktı, ben de,

– Senin paranın bana gereği yok, dedim.

O akşam hastaların hepsi muayene olduktan sonra Burhan Bey:

– Senin bir şeye canın sıkıldı sanırım, dedi.

– Evet efendim, dedim. O toparlak yüzlü hasta, öteki hastaların yanında bana söylemediğini bırakmadı. Çalıştığım yerleri sayıp döktü.

Burhan Bey:

– Aldırma oğlum, dedi. Bunları bana, senin avukat da söyledi. Ama o senin kabiliyetli ve talihsiz olduğunu söyledi. Kötü babanın kötü şöhreti çocuklarına da miras kalır, aldırma sen.

Ben, o mahalle komşusunun parasını almadım ya. Ben babamın oğlu olduğum için kendisine de bir fenalık yapacağımı düşünmüş olacak ki kendini korumak için gidip beni karakola şikâyet etmiş.

Bir emniyet memuru, doktorun muayenehanesine gelerek komiserin beni istediğini söyledi. Hakkımda bir ihbar varmış.

Emniyet memuru ile karakola gittim.

Komiser beni görünce,

– Gel bakalım Cemal Reis, dedi. Sen nerelerdesin?

– Bir doktorun yanında çalışıyorum, dedim.

– Senin anandan kalma bir evin varmış, dedi. Neden oraya gitmiyorsun?

– Muayenehanede daha rahatım, dedim.

– Yoksa bazı kimselerden mi kaçıyorsun?

– Benim kimseden kaçtığım yok.

Komiser, beni polisin yanına kattı. Önce bakkalın dükkânına gittik.

Bahri Bey:

– Hayrola Cemal, bir şey mi oldu?

– Bir şey yok, dedim. Benim buradan ne için çıktığımı öğrenmek istiyorlar.

Bakkal benden hiçbir şikâyeti olmadığını söyledi. Oradan eve gittik. Beni polisle birlikte gören herkes bir suç işlediğimi sanıyordu. Oradan berbere gittik. Daha sonra lokantaya gittik.

Lokantanın sahibi:

– Neredesin be oğlum, dedi. Neden ayrıldın lokantadan?

Polis memuru, her yerden benim için iyi haberler toplamıştı. Komiserin yanına döndük. Üzüntümden ağlayacaktım.

Polis memuru komisere anlattı.

– Cemal'in herhangi bir suçu yok, dedi. Yalnız babası sabıkalı bir adam olduğu için kendisine bir zarar verir diye korkudan şikâyet etmiş.

Komiser:

– Git, getir şu herifi buraya, dedi.

Şadi Efendi geldi. Rengi sapsarı olmuştu. Komiser, ona biraz ters bir sesle benim kendisine ne fenalık yaptığımı sordu.

Şadi Bey, hayli korkmuştu.

– Bana bir şey yapmadı, dedi. Babası sabıkalı bir adamdı da.

– Babasının sabıkasından Cemal'e ne?

– O adamın oğlu, komiser bey.

– Geçinmek için bir yer bulmuş, orada barınıyor. Çalıştığı yerde gelmişini geçmişini ne diye sayıp dökü yorsun?

Şadi Bey:

– Ben, dedi. Etraftakileri uyarmak istedim. Çarpar filan diye düşündüm.

– Bana bak, Cemal'in mahallede hiçbir suçu görülmemiş. Senin gibi lafını bilmezler yüzünden çalıştığı yerlerden ayrılmış.

Komiser bana sordu:

– Bu adamdan şikâyetin var mı?

– Yok, dedim. Ama bir daha benimle oynamaya kalkarsa onun benden şikâyetleri olacaktır. Önce

kendisi bakkalın defterindeki yüz binlerce veresiye parasını ödesin de sonra benimle uğraşmaya kalksın.

Şadi Efendi:

– Komiser Bey, dedi. Bakınız beni tehdit ediyor.

Komiser:

– Duydum, dedi. Sen de Cemal'in her gittiği yerde patronuna olumsuz şeyler anlatarak ekmeğine mani olma.

– Ben insanları korumak için yaptım komiserim.

– Orasını bilmem. Cemal'in bir suçu olsa biz onu arar bulurduk.

– Hani evi varken gelmiyor da.

– Sana ne be adam.

Şadi Bey, çıktı gitti. Ben ne yapacağımı şaşırmıştım. Komiser, benim için yaptırdığı incelemeyi yazıp bana verdi. Beni serbest bıraktı.

Utana sıkıla muayenehaneye gittim. Burhan Bey, çıkmak üzereydi. Benim ağlamış olduğumu gördü. Bir şey anlatmadan komiserin mektubunu verdim. Allah razı olsun, komiser beni methetmişti.

Doktor bana,

– Aldırma oğlum, dedi.

Yalnız kalınca hırsımdan ağladım. O aralık Şadi Bey elime geçse mutlaka canını yakardım.

Hastaların çoğu iyileşmek için birkaç defa Burhan Bey'e geliyorlar ve birbirlerini tanıyorlardı.

Bu hastaların artık bana eskisi kadar güvenle bakmadıklarını sanıyor, sinirleniyordum.

Daha sonra düşündükçe sabıkalı olmayan insanlara da hak vermeye başladım. Bir sabıkalı adamdan

her şey beklenebilirdi. Ben de bu adamın oğlu olduğumdan bu adama çekmiş olabilirdim.

Babam, bir ailenin, daha arabada gezdirilen çocuğunu çalmış, bu çocuğun karşılığında para kopartmak istemişti. Bir anneye bir babaya bundan daha fazla işkence yapılamazdı. Demek ki Raşit Reis çok kötü bir insandı.

Böyle kötü bir insanın kötülüklerini miras gibi almış bir insan olarak, namuslu insanların arasında kendi ailemi nasıl arayabilirdim?

Karşılarına çıksam bana ne diyeceklerdi? Beni bir sahtekâr olarak görüp evlerinden kovmayacaklar mıydı?

Sonra onların sağ olup olmadıklarını bilmiyordum. Erenköy'de bahçe içinde yazlık bir köşkleri varmış. Çocuk oradan çalınmış. Gazetedeki ilanda bir telefon numarası var. Ama bu on beş yıl önceki bir telefon numarası.

Bir akşam telefonu açarak o numarayı çevirdim. Kiminle karşılaşacağımı bilmediğim için ellerim titriyordu.

Telefonda kaba bir ses,

– Alo, dedi. Kimi arıyorsunuz?

– Ahmet Nedim Bey'i arıyorum, dedim.

Adam canı sıkılarak,

– Bu numarada öyle biri yok, dedi.

Telefon gürültüyle kapandı. Ben de bir daha açmayı denemedim.

Bir aralık durumu Burhan Bey'e açmak istemiştim ama buna cesaret edemedim. Adam hastalarla

meşguldü ve kendisine göstereceğim belgelere bakmayacaktı bile.

Pazar günü kalktım, apartmana gittim. Yanımdaki anahtarla kapıyı açmak istedim. Kilit kırılmıştı. Kapıcıyı arayıp buldum.

Bana,

– Ha, dedi. Seni aradık bulamadık. Su borusu patlamıştı, bütün apartman susuz kaldı. Kapıyı zorlayıp açmaya mecbur olduk. Kusura bakma, yöneticiyi bir gör.

Yöneticide aynı şeyi söyledi. Koridoru, banyo ile mutfağı su basmıştı. Bunun için kendilerini suçlayamazdım. Onlara adres bırakmamıştım.

Fakat asıl mesele, Raşit Reis'in bana gösterdiği bohçadan, aileme ait delillerin ortadan kaybolmasıydı. Ne kundak parçası vardı ne de onun üzerindeki altın maşallah.

Kâğıtlar da buruşturulup atılmıştı. Bunları mutfakta buldum. Gazete parçasını elimle düzelttim. Kurutmaya çalıştım. Raşit'in mektubu da ıslanmış, yazılar okunmaz hâle gelmişti.

Benim için ailemi bulma kapısı kapanmış demekti. Kapının kırık yerini mümkün olduğunca tamir ettim, sonra apartmandan ayrıldım.

Aileme ait belgelerin çalındığını kimseye söylemeyecektim. Sabıkalı bir adamın oğlu olmaktan kurtulmak istediğim için böyle bir yalan uydurduğumu sanacaklardı.

Raşit'in bu kötü ünü beni her gittiğim yerde takip ediyordu. Bu da beni hırslandırıyordu. Vurmak, kırmak

istiyordum. Herhâlde bu duygu da gençliğimin bu durum karşısındaki isyanı olacaktı.

Burhan Bey, masanın üzerine bıraktığı polisin mektubunu bana verdi.

– Böyle bir araştırma yapmaları senin için hayırlıdır, dedi. Yanında sakla, gerekirse kullanırsın.

AHMET NEDİM EREN BEY

Doktor Burhan Bey'in muayenehanesinde bir akşam, muayene bittikten sonra doktor beni yanına çağırarak,

– Cemal, dedi. Yakında Avrupa'ya gideceğim. Sen yarın dokuzdan sonra bu yazdığım reçeteleri Ahmet Nedim Bey'e götür. Zarfın üzerine yazıhane adresini yazıyorum.

Zarfı kapatıp verdikten sonra,

– Onun iş alanı geniştir, dedi. Belki sana da bir iş verir. Ben onların aile hekimiyim, dönüşte seni arayacağım.

Hemen bütün gece uyumadım. Bu Ahmet Nedim Bey'i düşündüm. Bu bir tesadüf, bir isim benzerliği miydi, yoksa gerçek babamla mı karşılaşacaktım?

Karaköy'deki bir apartmanda iki daireyi işgal eden lüks bir yazıhane: İçeriye bile girilmesi zor.

Burhan Bey tarafından geldiğimi söylediğim zaman iyi giyimli bir kapıcı eliyle bana işaret ettikten sonra, iç içe birkaç kapıdan girdik, çalışanların arasından geçtik, bir odanın kapısından girdik.

Lüks bir yazıhanede şakaklarındaki saçlar ağarmış, kısa kırpık bıyıklı, kırmızı yüzlü, temiz giyinmiş olan Nedim Bey:

– Ha, getirdin mi, dedi.

Reçetelerin içine koyduğu zarfı aldıktan sonra bana,

– Otur oğlum, dedi. Remzi Efendi, sen çıkabilirsin.

Bana gösterilen yere iğretiden oturdum. Adam bana gereğinden fazla dikkatle bakıyordu. Hemen beni tam bir muayeneden geçirdikten sonra,

– Burhan Bey, bana sizden söz etti, dedi. Kendisi gidince açıkta kalmanızı istemiyor.

Ben dinliyordum. Sonra karşılıklı konuştuk.

– Ortayı okumuşsunuz.

– Evet efendim.

– Birkaç yerde ve avukatın yanında çalışmışsınız. Yetenekli olduğunuzu anlattı bana. Açıkta kalmanızı istemiyor. Sizin, topluma kazandırılmanızı istiyor.

– Babam yüzünden değil mi?

– Sizin, hayat hikâyenizi avukattan ve sonra da sizden dinlemiş. Babanızın kötü şöhreti sizi kovalıyormuş. Tip bakımından sakin ve temiz bir delikanlı olduğunuz anlaşılıyor. Bir temizlikçi kadının gayretiyle okumuşsunuz ve iyi bir derece ile ortayı bitirmişsiniz. Daha sonra okumanın hasretini de çektiğiniz anlaşılıyormuş. Bu, doktorun fikri; ben henüz sizi tanımıyorum.

Sözün burasında,

– Değerli vaktinizi almayayım efendim, dedim.

Nedim Bey:

– Vakit müsait, dedi. Size yararlı olmak istiyorum.

Sıkılıyor, terliyordum. Fakat bir çıkış yaptım.

– Ben kendimi Raşit Reis'in oğlu olarak buldum, dedim. Nüfus kâğıdımda onun adı babam olarak yazılı, annem de Hayriye Hanım. Fakat ben onlardan samimi bir ana baba sevgisi görmedim.

– Daha rahat konuşabilirsiniz Cemal Efendi.

– Efendim, belli günlerde babamın bana elini öptürdüğünü ve okşadığını hiç bilmem. Bu soğukluğu davranışlarından da belli oluyordu. Örneğin okulda mandolin dersi almak için anneme ısrar etmiştim. Onun kazandığı para belliydi ve bu parayı hemen her akşam, olduğu gibi babama veriyordu. Mandolinden söz ettiği zaman Raşit Reis,

– Daha neler, dedi. Mandolini kafasında kırarım onun.

Nedim Bey:

– Demek müzik merakınız vardı, dedi.

– Bilmiyorum. İlkokuldaydım, arkadaşlarım da ders almaya başlamışlardı. Ama ben bundan yoksun kaldım. Benim giydiğim de yiyip içtiğim de o adama fazla geliyordu. İkide bir, "Başıma bela ettin bu oğlanı." diyordu.

– Annenizin ilk kocasından mı dünyaya gelmiştiniz?

– Hayır, efendim. Hayriye Hanım'ın daha evvel evlendiğini duymadım. O bana bir emanet gibi bakıyordu. Başkalarına karşı benimle övünürdü. Özellikle okuldaki çalışkanlığımı anlatırdı. Ama bana insanca muamele ediyordu yalnızca, bir ana gibi değil.

– Başka kardeşiniz yok mu?

– Hayır. Ayda otuz gün aralıksız çalışan Hayriye Hanım, beni çalıştığı yerlere götürürdü. Ben bir köşede sessizce otururdum. Kendisi de bana anne gibi değer vermez, çalıştığı hanımlara, "Başımın belası peşimde!" derdi.

Nedim Bey:

– Akrabasından birinin çocuğu muydunuz, diye sordu.

– Böyle bir kimseyi bilmiyorum, dedim. Hayriye annemin tek odalı bir dairesi vardı. Orada oturuyorduk.

– Şimdi orası size mi kaldı?

– Evet efendim.

– Şikâyetiniz neler?

– Son sınıfa geçtiğim zaman Hayriye Hanım öldü. Sene sonunda da Raşit Reis öldü. Ortayı güçlükle bitirdim, iş aradım. Fakat nereye gittiysem kötü bir adamın oğlu olduğum için tehlikeli bir yaratıkmışım

gibi beni uzaklaştırmak isterlerdi. Aslında yanlarında çalıştığım insanlar benden memnundular.

– Bu hikâyeyi doktordan dinlemiştim. Ben de sizinle meşgul olacağım. Burhan Bey'den ayrılır ayrılmaz bana geliniz. Burada size bir iş vermem mümkündür.

– Teşekkür ederim Beyefendi, dedim.

Yazıhaneden ayrıldım. Ter içinde kalmıştım. Adam bana yalnızca insanca muamele etmişti. Benim içimden geçenlerin farkında değildi. Sonra o kadar yetkili bir iş yeriydi ki biz geçerken çalışanlar işlerini bırakıp bana bakıyorlardı. Bu insana sıkıntı veren bir şeydi.

Muayenehaneye geldim. İşime devam ettim. Fakat doktor, Avrupa'ya gideceğini ve yeni hasta kabul edemeyeceğini bekleme salonuna yazmıştı. Ancak devamlı hastaları geliyordu.

Nihayet hafta sonunda özel eşyasını muayene odasına aldı ve kapısını kilitleyip anahtarını cebine koydu, bana da,

– Birkaç gün daha burada kalıp telefonlara cevap ver, dedi. Nedim Bey'in yazıhanesine gitmeyi unutma, oraya yerleşince bu dairenin anahtarlarını apartman yöneticisine teslim et.

Bir yıl süreyle yanında çalışmıştım. Bana bir aylık da fazladan verdi. Böylece bu işten de ayrıldım.

Nedim Bey, çok meşgul bir insandı. Ciddi idi. Soğuk bir ciddiliği vardı. Çok zeki olduğu da bakışlarından anlaşılıyordu.

Muhakkak çalışmaya mecburdum. Elimdeki fırsatı kaçıramazdım. Hafta sonunda Nedim Bey'in

yazıhanesine gittim. Sahanlıkta devamlı olarak bir hademe bekliyordu ve birisi geldiği zaman içeriye haber veriyordu.

Remzi Efendi, bir hayli beklettikten sonra beni Nedim Bey'in odasına götürdü. Nedim Bey bu defa benimle meşgul olamadı. Kerim Bey adında yaşlı bir adamı çağırdı ve,

– Cemal Efendi'yi münasip bir işte deneyiniz, dedi. Ortadan terk, daktilo ve hesap makinesinde çalışmış. En son Burhan Bey'in muayenehanesinde çalıştı.

Ben, teşekkür ederek Nedim Bey'in yanından ayrıldım. Kerim Bey'in bana verdiği iş biraz sıkıcı idi.

Saat dokuzda işe gelecek ve akşam altıda ayrılacaktım. Sabah saatlerinde tamamıyla sessiz olan bu iş yeri, öğle vaktinde neşeleniyor, on, on beş kişi konuşuyor, gülüşüyor, radyo çalıyor ve şirketin verdiği yemek yeniyordu. Sonra orada dinleniliyor, dışarıda işi olan çıkıp gidiyor, herkes yaşantısından memnun görünüyordu.

Kerim Bey, yol parası içinde olmak üzere bana ilk ay için yüz elli bin lira aylık vermişti. Ayrıca çalıştığım yerdeki diğer memurlar gibi beyaz bir gömlek giyiyordum.

Bir iki gün geçince başladığım işe alıştım. Kaplanmış dosyaların kaplarını değiştiriyor, içindekileri sırası ile yeni bir klasöre yerleştiriyordum. Çalışanlar arasında genç kızlar da vardı. Bunlar makinelerde yazı yazıyorlardı. Dışarıdan gelen bazı iş sahipleri de vardı. Ayrıca bankalara, bazı iş yerlerine

giden memurlar, posta hademeleri bulunuyordu.

Kimsenin iş esnasında konuştuğunu duymadım. Birisine bir şey danışsalar bile, bunu çok alçak bir sesle yapıyorlardı.

Bazen öksürenlerin dışarıya çıktığını ve sigara içilen yerde, öksürük nöbetini geçirmeye çalıştığını görüyordum.

Saat dörde doğru herkes kalkıyor, yemek salonundaki masalarda bir iki çay içiyorlardı.

Akşam olup işten çıkınca çok çalışmış, bunalmış gibi rahat bir nefes alıyor, ekseriya yürüyerek apartmana gidiyor ve akşam yemeğim için aldıklarımı hazırlıyor, saatlerce kendi hayatımı düşünüyordum.

Ben orta okulda, imtihan sıralarında bile bu kadar sessiz bir çalışma görmemiştim.

Her gün birkaç dosyayı değiştirerek yerlerine kaldırıyordum. Kerim Bey, ara sıra gelip yaptığım işe bakıyor, iyi veya kötü olduğuna dair bir şey söylemiyordu.

Bir ayı böyle doldurdum. Yeni bir aya başlarken Kerim Bey, bana işaret etti, kalkıp Nedim Bey'in bürosuna gittim.

Bana eliyle karşısında bir yer gösterdi. Ayrıca eliyle oturmamı işaret etti. Kendisi telefonla konuşuyordu, konuşmasını tamamlayınca,

– Adınız Cemal'di değil mi?

– Evet efendim, dedim.

– Kaç yaşındasınız?

– On yedi yaşımın içindeyim beyefendi.

– Burada yaptığınız iş biraz sıkıcı olmalı.

– Bir şikâyetim yok efendim.

– Sizi bir süre için ayak işlerine vereceğiz.

– Nasıl isterseniz efendim.

– Bir süre için Basri Bey'le çalışıp ilişkimiz olan şirket ve bankaları öğrenirsiniz.

ENGİN APARTMANI

Bu lüks işyerinde bir on beş gün daha ayak işlerinde çalıştıktan sonra Nedim Bey beni özel yazıhanesine aldı.

Birlikte yemek yediğimiz diğer memurlar bana kuşkulu bakıyor ve benim hakkımda konuşuyorlardı.

Nedim Bey, beni bir hesap makinesinin önüne oturttu. Evvelden yapılmış olan bazı toplamaları yeniden kontrol ediyordum.

Bu arada ne zaman gözlerimi kaldırsam Nedim Bey'in bana dikkatle baktığını görüyor, terliyordum.

Üç ay kadar bu yazıhanede çalıştım. Bir kış ayında kapı vuruldu ve odacının biri kapıdan,

– Hanımefendi, diye seslendi.

İçeriye kırk beş yaşlarında, kibar tavırlı bir kadın girdi. Nedim Bey, ayağa kalkmıştı. Ben de kalktım. Giren kadın gözlerini bana dikmişti. Donmuş gibi bakıyordu. Ben bu bakışlar karşısında kızardım, gözlerimi kaçırdım. Nedim Bey:

– Şahika Hanım, şöyle buyurunuz, dedi.

Şahika Hanımefendi, bir iki adım daha attıktan sonra Nedim Bey'in karşısındaki koltuğa oturdu. Başını çevirip bir daha baktı bana.

Nedim Bey:

– Cemal, dedi. Lütfen bizi yalnız bırakınız.

Bir iç oda vardı, oraya geçtim, arkamdan da kapıyı çektim. Şahika Hanım sinirli ve ince bir sesle,

– Olamaz, dedi. Bu kadar olamaz.

– Ne demek istediğini anlayamadım. Hayatım bu bir serserinin oğlu, dedi Nedim Bey.

Birden kırıldım, bana o kadar ilgi gösteren Nedim Bey'in bu sözü beni bir hayli üzdü. Bir köşeye çekildim. Artık bir şey duymak istemiyordum. Raşit Reis'in kötü şöhreti yine peşimi bırakmıyordu. Ağlayacak kadar kalbim kırılmıştı.

Çıkıp gitmek, buradan uzaklaşmak istiyordum. Ama şu üç ay içinde aylığım iki yüz bin liraya çıkmıştı. Benim gibi belli bir işte çalışmamış bir çocuğa kimse bu kadar para veremezdi. Ben yaşamaya mecburdum.

O üzüntüm arasında Şahika Hanım'ın bana dikkatle ve donmuş gibi bakması düşüncelerimi birden değiştirdi.

Ben artık emindim, Nedim Bey benim öz babam, bu Şahika Hanım da annemdi.

Onlardan kaçmalı mıydım? Kaçmakla ne kazanacaktım? Raşit'in hayatını mı sürdürecektim?

Nedim Bey, benim yüzümde bir şeyler arar gibi sık sık yüzüme bakıyor, sonra bazı sıkıntılar duymuş olacak ki kalkıyor, yazıhanesinde dolaşıyordu.

Şahika Hanım çıkıp gitti. Nedim Bey bana seslendi. Yazıhanesine girdim.

– Cemal, dedi. Hanımefendi benim eşimdir. Biraz sinirli bir hanım. Böyle olmasının da nedenleri var.

Sonra sigarasını yaktı ve,

– Apartmanda bir vekilharç var, dedi. Kimsesiz olduğu için iş yerimizde çalıştırırken yanımıza aldım. Hayli yorgun ve yaşlı, ona yardımcı olmak ister misin? Hesap işlerine bakarsın.

Reddedemezdim.

– Siz bilirsiniz efendim, dedim.

– Sana bir oda versinler, dedi. Geceleri de kalman gerekir. Bunun sıkıcı bir iş olmadığını da söyleyebilirim.

O gün diğer personelle birlikte yemek yedim, yazıhaneye döndüğüm zaman Nedim Bey,

– Bu Raşit Reis hakkında iyi konuşmuyorsun, dedi. Yani iyi bir yönünü söylemedin. Kabadayılık yapan, rahat durmayan, özellikle daima içen ve eşinin kazancı ile geçinen bir insan. Buna karşılık sen,

okumak ve kendini kurtarmak istemişsin. Babanın kötü şöhretinden şikâyetçisin. Baba ile oğul arasındaki bu zıtlaşma nereden geliyor?

– Bilmiyorum efendim, dedim. Herhâlde onun tuttuğu yolu beğenmiyordum. Çünkü kimse tarafından sevilmiyor, bana da kötü davranıyordu.

– Peki ya annen?

– O insanca davranan bir kadındı. Ondan bir anne sevgisi görmedim ama beni okutan, doyuran, o kadındı.

– Bu karı kocanın senden önceki yaşantılarına dair bir bilgin var mı?

– Hayır, efendim. Hemen hemen üç yaşına geldiğim zamandan sonra olanları hatırlıyorum. Tek odalı daire Hayriye Hanım'a aitti. Onun babasının orada bir tahta evi varmış. Oraya apartman yapıldığı zaman kendisine bu tek odalı daireyi vermişler, ondan da bana kaldı.

– Bu evin sana verilmesi sırasında itirazlar falan oldu mu?

– Hayır, efendim. Bazı komşular yalnız bir genç olduğum için benim apartmanın huzurunu kaçıracağımı düşünerek beni oradan uzaklaştırmak istemişlerdi. Bunların arasında Burhan Bey'in muayenehanesine gelen yaşlı komşu da vardı. Beni hastalara anlatmıştı.

– Bu olayı Burhan Bey'den duymuştum. Yalnız bana bir aralık bir emanetten söz etmiştin.

– Evet efendim. Hayriye Hanım'ın beni korumasında, bana bakmasında böyle bir hava var gibi geliyordu bana.

– Pekâlâ hafta sonunda Engin Apartmanı'na gideriz.

Bu apartmanın adı beni tekrar heyecanlandırdı. Benim adım Engin'di ve belki bu aile beni kaybettikten sonra apartmana bu adı koymuşlardı.

Fakat ortaya atılıp kim olduğumu haykıramıyordum. Nedim Bey'in Şahika Hanım'a benim için bir serserinin oğlu olduğumu söylemesi beni girişimlerde bulunmaktan alıkoyuyordu.

Sonra ben bu aile içinde nasıl barınacak, nasıl tutunacaktım? Kendimle birlikte bir sabıkalının şöhretini de götürecektim. Geçirdiğim hayatın kirlerinden arınmam kolay olmayacaktı.

Temizlikçi olarak çalışan bir kadının kazancı ile yaşayan bir çocuktum.

Bakkal çıraklığı, berber çıraklığı, sonra lokantada garsonluk yapmıştım. Daha sonraki işlerim daha kaliteliydi. Nihayet avukatın yanında ve Burhan Bey'in yanında bir yardımcı, bir kâtip olarak çalışmıştım.

Bunları Nedim Bey biliyordu. Bana hemen inanmasını bekleyemezdim. Bunun için bu konunun açılmasını zamana bırakmak zorundaydım.

Hafta sonu geldi. Elimde küçük bir valizle şoförün yanına gittim. Nedim Bey, arka koltukta oturuyordu. Engin Apartmanı'nın ikinci katında iki daireyi işgal ediyorlardı. Buranın altı garaj ve depo, daha üstü misafir yatak odaları ve hizmetçilere ait yatak odalarıydı.

Nedim Bey'le birlikte geldiğim için harem kapısından girmiştim. Gayet lüks bir giriş yerinde, yaşlı bir hanımla bir hizmetçi karşılamışlardı bizi.

Bu yaşlı hanım benim yüzüme bakar bakmaz,

– Aaaa, diye bir şaşkınlık belirtisi gösterdi.

– Cemal vekilharca yardımcı olacak, dedi Nedim Bey. Dilber onu selamlık kısmına götürsün.

Nedim Bey'den orada ayrıldım. Genç bir hizmetçiydi Dilber. Beni birtakım salon ve koridorlardan geçirerek selamlık kısmında yaşlı bir adama götürdü.

– Cemal Efendi size yardım edecekmiş, dedi.

Yaşlı adam bana bir oda gösterdi. Bavulumu oraya bıraktım. Adam bir süre bana kimin nesi olduğumu sordu ve,

– Burada fazla bir iş yok, dedi. Rahat edersin.

O akşam aşçı, aşçı yamağı, şoför, kapıcı ve ayak işleri yapan diğer personelle birlikte yemek yedik. Vekilharç olan yaşlı adamın adı Ali idi. Sigara verdi, içmediğimi söyledim. Yemekten sonra salonda benim yanımda oturdu. Şuradan buradan konuşurken neden yazıhaneden alınıp buraya getirildiğimi sordu.

Beyefendinin öyle uygun gördüğünü söyledim. Adam sık sık yüzüme bakıp beni inceliyordu. Yüzümde bir şeyler arar gibiydi.

Sonra ben de merakımı gidermek için sordum?

– Beyefendinin ailesi kalabalık mı?

– Aile halkından çok personel var, dedi. Bazı akrabaları ile görüşmüyorlar. Yalnız Nedim Beyefendi'nin valideleri var. Bir de kızları bulunuyor. Küçük hanımefendinin isimleri de Rengin.

Ali Bey, orada akransız kalmış olmalı ki benimle etraflıca konuşuyordu ve belki de benden öğrenmek istediği bazı şeyler vardı.

Ali Bey, yaşlı bir adam olduğu için konuşmak, kendisinden söz etmek istiyordu.

Evlenmiş ama ayrılmış; çocuğu olmamış. Bir yerde muhasebecilik yapmış, otuz yıl kadar da Nedim Bey'in babasının kurduğu iş yerinde çalışmış. Nedim Bey'in babası tanınmış bir mimarmış. Nedim Bey ile Kerim Bey'i mühendis olarak yetiştirmiş. Kerim Bey Avrupa'da çalışıyormuş. Kızı ve eşi ile sık sık apartmana gelir, kalırlarmış.

Ben yaşlı adamın ağzını aramak için,

– Aile yazlı kışlı mı yaşıyorlar, diye sordum.

Ali Bey:

– Senede bir iki defa Akdeniz kıyılarına giderler, dedi. Bir süre önce bir yazlıkları vardı. Orada dört ay kadar kalırlardı. Sonra feci bir olay geldi başlarına.

– Kaza filan mı, dedim.

– Yok, Cemal Bey. Çocukları çalındı.

İçim titremişti. Ali Bey:

– Bir oğulları vardı, dedi. Beş aylık kadar olmuştu. Erenköy'ün bahçesinden çalındı çocuk. Çok arandı, ama ne ölüsü bulunabildi ne de dirisi. Şahika Hanımefendi bu yüzden sinir hastası oldu.

SAHURE HANIM

Bana verilen görev gereği bazen harem tarafına geçiyordum. Oraya geçerken giyinmiş, kuşanmış, temizlenmiş olmak gerekiyordu. Havanın sıcak olmasına rağmen bütün personel kravatlı geziyordu. Ben de Ali Bey'in uyarısı ile kravat takıyordum. Harem tarafına giderken de ceketimi giyiyordum.

Gündüzleri Nedim Bey yoktu. Bazen selamlık dedikleri kapıdan çıkarak oradan harem kapısından içeriye giriyordum. Beni Dilber adındaki hizmetçi alır, içeriye götürürdü.

Ekseriya salona götürülüyordum. Orada Nedim

Bey'in annesi Sahure Hanım, Şahika Hanımefendi ve onun on üç yaşlarındaki kızı Rengin bulunuyordu.

Sahure Hanım ne zaman beni çağırsa, yanına gittiğim zaman gözü bir şeyler arar gibi bakar ve kendi kendisine,

– Suphanallah, diye söylenirdi.

Zaten ilk defa hareme girdiğim zaman da beni görünce hayret etmiş ve şaşkınlıkla mırıldanmıştı.

Bu defa yine salondaydı. Ama beni Şahika Hanımefendi çağırtmıştı. Bana oturacak yer filan göstermedi.

– Cemal, dedi. Rengin bir arkadaşının doğum günü için hediye alacak. Onunla birlikte git. Yalnız sokağa çıkmaya pek alışık değil.

– Başüstüne Hanımefendi, dedim.

Rengin de oradaydı ve,

– Beni bekle, dedi. Şimdi hazırlanırım.

Şoför bizi Kapalıçarşı'ya kadar götürdü. Uygun bir yerde bekledi. Biz kuyumculara gittik. Rengin bir iki dükkân dolaştı, nihayet bir eşarp iğnesi aldı ve buna üç yüz bin lira verirken hiç sıkıntı çekmedi.

Oradan ayrıldık, vitrinleri seyrederek yavaş yavaş yürüyorduk. Rengin'in benimle konuşmak istediğini anladım. Bazen bir vitrin önünde duruyor, beğendiği bir şeyi bana gösteriyordu.

Bir ara konuyu değiştirdi.

– Biliyor musun, dedi. Ben koleje gidiyorum.

– Beyefendi söylemişti, dedim.

– Son sınıftayım, dedi. Sen de okumak ister miydin?

– Tabii isterdim ama mümkün olmadı.

– Babam her işe elinin yatkın olduğunu ve yetenekli olduğunu söylüyor.

– İnceliklerine teşekkür ederim.

– Babamın bu kadar meşgul olmasına ne anlam veriyorsun?

– Çok iyi ve hayırsever bir insan.

– Öyle mi dersin? Başka bir sebep yok mu?

– Başka bir sebep düşünemiyorum Rengin Hanım.

– Sana bir şey söyleyeyim mi Cemal? Benim kaybolmuş, daha doğrusu çalınmış bir ağabeyim varmış. Sen ona benziyormuşsun. Kaçırıldığında daha beş aylıkmış.

– Beş aylık bir çocukla benim aramda bir benzerlik olabilir mi Rengin Hanım? Ben on sekiz yaşıma giriyorum.

– Bunu annem de söylüyor, babaannem de. Senin gözlerinin rengi babamın gözlerinin rengine benziyormuş.

Bana ne için sık sık dikkat ettiklerini anlıyordum.

– Göz renkleri bazı insanlara mahsus değildir, dedim.

– Öyle ama dedi Rengin. Geçen gün samimi olduğumuz bir misafir vardı da babam senden sofraya yardım etmeni istemişti. Sen iyi bir lokantada garsonluk yapmışsın.

– Evet Rengin Hanım, öyle oldu.

– O gelen misafir babamın okul arkadaşıydı. O da seni görünce biraz şaşırmış.

– Acemiliğime mi?

– Hayır canım, senin yüzün babamın Galatasaray'daki son sınıftaki hâline çok benziyormuş. Daha sonra bu adam: "Kendimi hâlâ okuldayız da arkadaşım karşımda sandım." dedi.

– Çok garip değil mi?

Rengin Hanım:

– Annem de bu benzerliği söyleyip duruyor. En çok göz rengine şaşıyorlar. Öyle göz rengine pek rastlanmazmış.

– Ne diyebilirim.

– Şimdi ağabeyim sağ olsaydı senin yaşında olacaktı.

– Ölmüş mü ağabeyiniz?

– Ne olduğunu kimse bilmiyor. Çok arandı. Beş aylık çocuk, arabasından kalkıp bir yere gidemez ki. Muhakkak çalınmıştır.

– Beş aylık bir çocuğu ne diye çalarlar?

– Para koparmak için.

– Böyle bir para istediler mi?

– Hayır, babam vermeye hazırdı. İşte o zamandan beri annem hasta oldu. Unutamıyor.

Konuşa konuşa, Kapalıçarşı'dan çıktık. Arabayı bulduk, bindik.

Rengin:

– Sezai Bey, dedi. Biraz dolaşalım. Bu sene yazlığa gideceğimiz yok. Apartmanda boğuluyorum.

Boğaz sırtlarında bir kır kahvesine gittik. Çay içtik, sonra dondurma yedik. Rengin güzel bir kızdı. Ne gariptir ki o da annesinin küçük bir minyatürü idi. On üç yaşının bütün baharı ve yumuşaklığı üzerindeydi.

Onu apartmanın önünde indirdik, koşarak çıktı yukarıya. Apartmanın altında bir garaj vardı. Arabayı orada temizlemeye kalkan Sezai,

– Cemal, dedi. Sen sana gösterilen teveccühü kötüye kullanma. Küçükhanım senin dengin değil.

– Beni annesi çağırdı ve kızıyla arkadaşlık etmemi istedi, dedim.

– Bu arkadaşlık değil korumadır, dedi Sezai. Sen yanlış anladın.

– Böyle bir niyetim yok benim.

Biraz canım sıkılarak selamlık kısmına gittim. Sezai'nin hakkı vardı. Kız biraz gevezelik etmişti. Bunda da kötü bir niyeti, hoppalığı yoktu. Kendisine akran olacak kişilerle konuşmak ihtiyacında idi. Sonra benden en küçük bir kötülük gelmeyeceğini bilirdi.

Nedim Bey, bazen akşam yemeğinden sonra selamlık kısmına gelir, Ali Bey'le konuşurdu. Disiplinli bir insandı. Ali Bey'le konuşurken bana selam vermeyi hiç ihmal etmiyordu.

Sezai bunu bildiği için o akşam bana,

– Cemal, dedi. Sakın aldırma, ben beyefendinin huyunu bildiğim için sana hatırlatmak istedim.

Kızından sonra Şahika Hanımefendi de bir gün beni alarak terzisine oradan da saçlarını yaptırmak için bir kuaför salonuna gitti. Ben arabada bekledim. Sezai bana,

– Daha önce yanlarına birisini almak ihtiyacını duymazlardı, dedi. Desene sen gözdesin.

– Ben, bu konuda konuşmak istemiyorum, dedim.

– Canım gevezelik edecek değilim, dedi.

– Fark etmez, dedim.

– Beni yanlış anlama.

Engin Apartmanı'ndakilerin bana gösterdikleri ilgi ve teveccühü bazı kimselerin çekemediklerini biliyordum.

Bunların biri de aşçıbaşıydı. Selamlık kısmının yemek salonunda bütün personel toplanarak yemek yemeye hazırlandıkları zaman, bu ihtiyar emekli adam bana bir iki defa çatmıştı:

– Sana verilen odaya kapanıp neden ayağına yemek gelmesini beklersin. Ortaya çık da bir işin ucundan sen de tut.

Aşçıdan önce şoför Sezai bana sözle sataşmıştı. Ali Bey, ağır başlı ve temkinli bir adamdı. İdare onun elindeydi.

Beni sinirlendiren biraz da harem kısmının orta hizmetçiliğini yapan Dilber'di. Yüzünde bir ifade vardı. Özellikle yalnız olduğumuz zaman bana senli benli sesleniyor ve benden üstün bir durumda olduğunu anlatır gibi edalar takınıyordu.

Bir gün selamlık kapısına gelerek,

– Cemal, diye seslendi.

Ben odamdan çıktım. Ali Bey de kadının hitabına biraz sinirlenmiş olacak ki:

– Dilber Hanım, dedi. Beyefendi bile Cemal Bey diye konuşuyor. Siz de bu nezakete uymalısınız.

Dilber:

– Ben beyefendiye karışmam, dedi. Kimini şımartır, kimini ezdirir, benim çektiğim bana yeter.

Dilber sonra bana dönerek,

– Yürü, dedi. Bekletme insanı, hanımefendi çağırıyor.

Hizmetçinin ardından harem kısmının salonuna gittim. Şahika Hanım:

– Cemal Bey, dedi. Nedim Bey kütüphanenin kitaplarının karışmış olduğunu söylüyor. Rengin de size yardım etsin.

Salonun bir kısmını kaplamış, cam kapaklı bir kütüphane vardı. Ciltlenmiş kitaplar boy boy sıralanmıştı.

Salonda Sahure Hanım vardı. Rengin ciltlerin tozlarını alıyor ve masanın üzerine yığıyordu.

Ben de çalışmaya başladım. Boşalan bir rafın tozunu aldıktan sonra ciltleri sıralamaya başladım.

Hava sıcak ve sıkıntılıydı. Şahika Hanım:

– Cemal Bey, dedi. Ceketinizi çıkartabilirsiniz.

Ceketimi çıkarttım ve bir sandalyenin üzerine katlayıp koydum.

Şahika Hanım:

– Dilber, dedi. Sen gidebilirsin.

Dilber aşağılayıcı bakışlarıyla beni inceliyordu. Salondan çıkarken de alaylı bir gülümseme ile bana baktı.

Şahika Hanım:

– Rengin, dedi. Bu Dilber'in nesi var? Birtakım garip hareketler yapıyor.

Sahure Hanım:

– Eski savrukluğu, dedi. Aileye getirdiği felaket yetmiyormuş gibi. Keşke onu tekrar almasaydık.

– Kimsesi yok, dedi Şahika Hanım.

Sahure Hanım:

– Küstah, dedi. Suçunun unutulduğunu sanıyor. Bütün aileyi yasa boğdu. Üstelik siz hastalıklı oldunuz.

Şahika Hanım konuşmayı devam ettirmedi. Ben de ciltleri kütüphane listesine göre sıraladım. İki saat kadar kaldıktan sonra selamlık kısmına geçtim.

KALITIM BENLER

O akşam beni hareme çağırdılar. Nedim Bey bana kütüphane için teşekkür ettikten sonra bir şeye ihtiyacım olup olmadığını sordu. Teşekkür ettim, gitmek için kalktığım zaman bana,

– Akşam yemeğini birlikte yiyelim, dedi.

Onların yemekleri de selamlıkta hazırlanıyor ve ara kapıdan yemek salonuna geçiliyordu.

Harem kısmı yemek yerken aşçıbaşı orada bulunur, bir sandalyenin ütünde beklerdi. Beni aile arasında görünce şaşırdı.

Şahika Hanım, bana kızının yanında bir yer göstermiş ve:

– Cemal Bey, siz böyle oturunuz, demişti.

Oturduk, fazla bir değişiklik olmayan yemeğe başladım. Yemekte balık vardı.

Nedim Bey:

– Elle yenmesinde sakınca olmayan bir yemek varsa o da balıktır, dedi. Biz bunda bir mahzur görmeyiz.

Herkesin yanında bir tabak, içinde de elbezi vardı. Bu, balıklarla birlikte gelmişti.

Nedim Bey:

– Dilber, dedi. Cemal Bey'e elbezi koymamışsın.

Cin fikirli hizmetçi,

– Onu yemeye alıkoyacağınızı bilmiyordum efendim, dedi.

Nedim Bey, kendi elbezini bana verdi. Hâlbuki balığı rahatlıkla ayıklıyordum.

Dilber, kendisini görebileceğim bir yerde ayakta duruyor ve duvara dayanıyordu. Beni sinirlendirmeye çalıştığını anlıyordum.

Şahika Hanım, bir ara,

– Nedim Bey, dedi. Bilmem dikkat ettiniz mi? Cemal Bey'in burnunun yanında da bir ben var.

Nedim Bey, bana baktı ve,

– Olabilir, dedi. Ne için dikkatini çekti?

Şahika Hanım:

– Hatırlıyor musunuz, dedi. Sizde de böyle bir ben vardı da kanser korkusu ile aldırmıştınız.

– Evet, dedi. Operatör tehlikeli bir şey olmadığını söylemişti.

Sahure Hanım:

– Bende de var, dedi.

Başlar ona çevrildi, Sahure Hanım'a baktılar. Şahika Hanım:

– Bende yok, dedi.

Rengin:

– Bende de var anne, dedi.

Nedim Bey:

– Nedense burun yanlarında böyle küçük benler oluyor, dedi.

Sonra bana sordu:

– Cemal Bey, annenizde var mıydı böyle bir ben?

– Yoktu beyefendi, dedim.

– Raşit Efendi de?

– Onda da yoktu.

Susuldu. Ama öyle zannediyorum ki herkes bu benlerin kalıtım yolu ile insandan insana geçmiş olabileceğini zannediyordu.

Yemekten sonra salona geçtik. Nedim Bey, beni kendisine yakın bir yere oturtup,

– Bana ailenizden bahsederken anneniz için kadının size bir emanetmişsiniz gibi baktığından söz etmiştiniz. Bu duygu size nereden geldi?

– Bilmiyorum efendim, dedim. Bana karşı tutumlarından ötürü böyle yanlış bir kanıya varmış olabilirim.

Şahika Hanım, kendisine işler arayan ve salondaki konuşmaları dinleyen Dilber'e seslendi:

– Dilber, burada kalmana gerek yok. Herhâlde yemek için seni bekliyorlar.

Dilber istemeyerek çıktı salondan. Şahika Hanım:

– Bu kadında bir gariplik var, anlamıyorum, dedi.

Sahure Hanım:

– Küstah dedim ya! Benim elimde olsaydı bunu bir daha hizmete almazdım, dedi.

O akşam bir süre salonda oturdum sonra iyi geceler dileyerek yatmak için odama çekildim. Ali Bey, yalnız oturuyordu:

– Ne için çağırmışlar, dedi.

– Beyefendi teşekkür etti, dedim. Sonra yemeğe başladılar. Aşçıbaşı beni orada görünce epey şaşırdı.

– Nedense sizi çekemiyor Cemal Bey, dedi.

– Size bir şey soracağım. Erenköy'den kaybolan çocukla bu Dilber'in bir ilgisi var mı, dedim.

Ali Bey:

– O sene oraya yazlığa gidilmişti, dedi. Dilber öğleden sonraları köşkün bahçesinde çocuğu arabasıyla gezdirirdi. Nasıl olduysa, beş aylık çocuk arabanın içinden uçtu, gitti. O zaman bu savruk kızı emniyet memurları sorguya çektiler. Bir şey bilmiyorum, dedi. Kim bilir kimlerle lafa dalmıştı.

– Bu felaketten sonra yine kendisini hizmetten alıkoydular demek, dedim.

– Bir ay kadar ötede beride süründü, sonra yine kendisini hizmete aldılar.

– O sırada köşkte başka hizmetçi yok muydu?

– Bir tek aşçı vardı. Zaten yazlığa fazla kişi gelmemişti.

– Belki civarda bazı ahbaplar bulunuyordu.

– Ailenin mi? Hayır, öteden beri kimse ile görüşmek âdetleri değildir. Pek yakında bir köşk vardı. Kapalıydı. Orada bir bekçi ailesi oturuyordu. Görevim icabı ben ilgilenirdim.

– Bekçi ailesi hakkında bir bilginiz var mı?

– Ne yapacaksınız Cemal Bey?

– Kaybolan çocuk için düşündüm de.

– Geçmiş zaman, hatırlamıyorum. Şişman bir genç kadın vardı. Kocası da balıkçı imiş. Pek görünmezdi.

– O köşk duruyor mu?

– Biz apartmana indikten sonra bir elektrik kontağı ile yanmış.

Belki benim sık sık harem tarafına çağırılmam, erkek müstahdemlerin de dikkatini çekiyordu. Fakat gördüğüm yakın ilgi onların bir şeyler sormasına engel oluyordu.

Ali Bey'de personelin sicil dosyaları vardı. Senelerden beri de bu işi büyük bir özenle yapıyordu.

Dilber'e ait dosyayı görmek istedim. Ali Bey bu dosyayı bana hemen getirdi.

Dilber, bulunduğumuz tarihten yirmi yıl önce hizmete alınmış. Kişiliğine ait bazı bilgiler vardı. Erenköy'de ailenin oğlunun kaybolmasından sonra kaçmış ve bir ay kadar sonra ortaya çıkmış, korkudan kaçtığını söylemiş. Sinsi, biraz küstah ve cüretkâr olduğu yazılı.

Dosyanın içinde kendisine ait bazı aile resimleri vardı. Bir tanesi beni iyice şaşırttı. Çünkü bu resimde Hayriye Hanım'la, Raşit Efendi'nin yanında Dilber'i gördüm. Hatta fotoğrafın arkasında: "Sevgili Dilberimize teyze ve enişte sinden hediye." diye bir yazı vardı.

Bu resmi zarfın içinden çıkardım ve Ali Efendiye de bunu söyledim.

Adamcağız fotoğrafı bana verirken,

– Çocuk kaybolunca Dilber korkup kaçmıştı, dedi. Odasında yaptığımız aramalarda bunlar elimize geçti. Ben muhafaza ettim ama tekrar apartmana döndüğü zaman kendisine vermedim.

– Çok iyi olmuş Ali Bey, dedim. Şimdi sizden bir şey öğrenmek istiyorum. Çalınmış olan çocuğun kaydı nüfus dairesinde silindi mi?

– Hayır, dedi Ali Bey. Bunu istemeye elleri varmadı. Bana böyle bir emir vermediler, şimdi de nüfus dairesinde kayıtlı olarak görünüyor.

– Nüfus kâğıdı çıkarılmamış mıydı?

– Elbette, zaten ben çıkartmıştım, doğumla beraber.

Ben bu fotoğrafı cebime koydum. Artık olay benim gözümde aydınlanmıştı. Uygun bir zamanı bekliyordum.

Eylül ayına gelmiştik. Ara sıra direksiyon talimine çıkmak için garajdan arabayı alıyor, şoför Sezai ile birlikte uygun yerlere gidiyordum.

Bir aralık Rengin, bana aile resimlerinin bulunduğu albümü göstermişti. Bu albümde Nedim Bey'in

çocukluk ve gençlik resimleri de vardı. Rengin, babasının hemen hemen benim yaşlarımda, Galatasaray Lisesindeyken çekilmiş fotoğrafını gösterdi ve,

– Cemal, dedi. Sana çok benziyor değil mi?

– Evet, dedim. Hatta burnunun kenarındaki bene kadar.

Rengin:

– Ya gözlerin, dedi.

– O da benziyor, dedim.

Yavaş yavaş bu aileyi benimsiyordum. Aramızda bu konuşmanın geçtiği akşamdı. Bir ara salondaydık. Şahika Hanım kapısı salona açılan yatak odasındaydı. Ben boş bulunup aksırdım.

Orada bulunan Sahure Hanım'dan özür diledim. Aynı zamanda yatak odasının kapısı açıldı ve içeriden Şahika Hanım:

– Hoş geldiniz Nedim Bey, dedi.

Odadan çıktı, salonda aranıyordu. Rengin:

– Anneciğim, dedi. Babam daha gelmedi.

Şahika Hanım:

– Aksırdığını duydum, dedi.

– Özür dilerim Hanımefendi, dedim. Ben boş bulunup aksırdım.

Sahure Hanım:

– Ben de şaşırdım, dedi. Aksırıklar da benzer mi dersiniz?

Şahika Hanım, yine gözü ile bir şeyler arar gibi yüzüme baktı. Yüzü solmuştu. Rengin, annesinin sık sık kullandığı sinir ilacını getirdi.

Sahure Hanım'ın gözünden birkaç damla yaş indi.

Tam o sırada harem tarafından kapının zilini duyduk. Rengin salonun kapısını açtı ve dışarıya çıkarken Dilber'le burun buruna geldi:

– Kapıları dinleyeceğine kapıyı açsana, dedi.

– Duymadım küçükhanım, dedi Dilber.

ÇOCUK HIRSIZLARI

Nedim Bey, akşam yemeğe kalmamı söyledi, ben de teşekkür ettim. Gene birlikte yemek salonuna girdik. Sofraya Dilber bakıyordu. Şahika Hanım, bana oturacağım yeri gösterdi. Yanına oturdum. Baş tarafta Sahure Hanım vardı. Nedim Bey'le Şahika Hanım oturuyorlardı.

Yemeğe başladığımız sırada Sahure Hanım:

– Dilber, dedi. Cemal Bey'in bizimle yiyeceğini duydun da neden ona servis koymadın? Hani tabak, çatal?

Dilber:

– Onu selamlıkta bekliyorlar, dedi. Burada işi yok.

Nedim Bey:

– Küstah, diye bağırdı. Apartmanı sen mi idare edeceksin?

Dilber, itiraz edercesine,

– Beyefendi, ailenizin kötülüğünü isteyenler var, dedi.

Hepimiz şaşırmıştık.

– Kötülüğü yapan kim, diye bağırdı Nedim Bey.

Dilber, tam hedefi bulmak ister gibi,

– Cemal, sizin eşinize sataşıyor, dedi. Bu serserinin neler yaptığını bilmiyor musunuz? Kızınızla burun buruna, sonra yalnız sokağa çıkmayan hanımefendi şimdi ne zaman çıksa Cemal'i istiyor.

– Peki sana ne, dedi.

– Ben bu evde yaşıyorum beyefendi, dedi. Bu evdekilerin kötülüklerine göz yumamam.

– Ben zaten anlamıştım, diye bağırdı.

Şahika Hanım inler gibi,

– Rengin ilacımı getir, dedi.

Yemek bir süre için ertelendi. Biz Şahika Hanım'la meşgul oluyorduk, diğer hizmetçi Müjgan da şaşırmıştı.

Dilber, sapsarı kesilmişti.

– Yalancı, düzenbaz, diye bağırdı.

Ben yanına gittim, suratına bir şamar indirdim.

Yerimden kalktım ve,

– Alçak, çocuk hırsızı nankör köpek, dedim. Şahika Hanım benim annem, Rengin de kız kardeşim.

Benim bu sözlerim Dilber'in iftiralarından daha çok sarstı aileyi.

– Hanımefendinin bunca zaman ağladığını, ıstırap çektiğini gördüğün hâlde neden beni kimlerin kaçırdığını söylemedin, dedim.

Dilber, benim üstüme atlamak istedi ama yediği ikinci şamarla aşçının boş bıraktığı iskemlenin üzerine yığıldı.

Şahika Hanım:

– Sen neden beklettin beni Cemal, dedi.

– Cemal değil, Engin, dedim.

Daima hissi davranan, bana bir söz söylemeyen bu onurlu aile içinde ben kibarlık ve terbiyeyi bozan bir harekette bulunmuştum. Fakat bunun devamında hemen herkesin kuruntulu ve kararsız kuşkularını gideren bir söz söylemiştim.

Herkes bana bakıyordu. Dilber'in tokat yiyen yanağı kızarmıştı. Fakat o, zaten çok iyi bildiği bir durumun ortaya çıkmasının dehşeti içindeydi.

Onun gözleri de bana dikilmişti. Bu gözlerde hiddetle karışık korku vardı.

Kendimi toparladım ve şöyle dedim:

– Beni mazur göreceğinizi ümit ederim. Şahika Hanımefendi'yi on sekiz yıldan beri acı içinde yaşatan ve kendisini bu ıstıraptan kurtarması mümkün olduğu hâlde sadece cezalandırılmamak için bu ıstırabı devam ettiren bu kadını nazik ailenizin içinde barındırmanıza artık gerek kalmıyor sanırım. Erenköy'deki köşkün yanındaki evde bekçilik yapan Raşit'le karısı Hayriye Hanım, Dilber'in teyzesi ve eniştesi olurlar.

Bu iki insan beni on yıl boyunca yanlarında tutmuşlardı. Dilber adındaki bu kadın da bunu çok iyi bildiği hâlde ses çıkartmıyordu. Buraya geldiğim günden beri beni kötülemeye çalışan Dilber, beni beşiğimden alarak Raşit'e vermiş, böylece üç çocuk hırsızından biri olmuştur. Buyurun Beyefendi, Dilber buradan kaçtığı sırada Ali Bey'in onun odasında bulduğu bu resim olayı çok güzel aydınlatıyor.

Bendeki fotoğrafı çıkartıp Nedim Bey'in tabağının yanına bıraktım. Bu sırada da Dilber oturduğu sandalyeden fırlayıp yemek salonundan çıktı. Onun gidişiyle kimse ilgilenmedi.

Nedim Bey eline aldığı fotoğrafı bir dakika kadar inceledikten sonra Şahika Hanım'a uzatırken,

– Sakin ol hayatım, dedi. Bu bizim için mutlu bir gün.

Herhâlde Dilber, odadan Şahika Hanım'a ait olan çekmeceden takılarını alarak kaçmayı düşünmüştü. Nedim Bey:

– Defol artık, dedi.

Sonra Müjgan'ı yemek salonuna çağırdı.

– Kaçtı gitti, diye söylendi. Bunca yıldır içimizde bir yılan beslemişiz.

Kimsede yemeğe devam etmek için heves kalmamıştı. Birer birer kalktık, salona geçtik.

Orada Nedim Bey bana sordu:

– Bunu bildiğiniz hâlde ne için susuyordunuz, dedi. Annenizi bu ıstıraptan kurtarmanız gerekmez miydi?

– Bu fotoğrafı bir gün evvel ele geçirdim, dedim.

Köşk komşularınızın bekçilerinin beni kaçıran Hayriye ile Raşit olduğunu hemen anladım. Fakat bu bilgimi daha sakin bir hâlde anlatmak isterdim. Sonra bana hemen inanmanızı beklemiyordum. Beni her yerde izleyen kötü şöhretin sizleri de etkilemesinden çekiniyordum.

Nedim Bey:

– Peki ama, dedi. Sizi kaçırdıkları hâlde neden benden para istemediler. Burası biraz garip değil mi?

– Beni kaçırdıktan sonra Raşit bir meyhane kavgası yapmış ve hemen cezaevine girmiş. Size onun itirafını anlatayım.

Beni dinliyorlardı. Babam bildiğim Raşit'in ölümünü ve bu sırada bana söylemeye çalıştıklarını tane tane anlattım. Nedim Bey:

– O bohçanın içinde ne vardı, diye sordu.

Büyük kanepede oturuyorduk, Şahika Hanım başını onun omzuna dayamıştı. Bir elinde kolonya ile ıslatılmış bir mendil vardı. Yanında da Rengin oturuyordu. Nedim Bey'in yanında da annesi vardı.

– Onu babam biliyordum, dedim. Belki öleceğini anlamıştı, belki de büyük suçunun azabını çekiyordu. Bana, "Bana baba deme, ben senin baban değilim." diyordu. Onun ölümünden sonra Hayriye Hanım'dan kalan bavulun içindeki bohçayı çıkardım. Bunun içinde bir gazete ilanı vardı. Aileniz tarafından gazetelere verilmişti. Zaten Raşit bana sizin ve annemin adlarını vermişti. Bunu bir gazeteden kesmiş olan Raşit dikkatle saklamıştı. Sonra cezaevinde hazırladığı bir mektupta da size büyük bir para karşılığında oğlunuz

Engin'in bulunduğu yeri bildireceğini anlatıyordu. Bohçada ayrıca açık sarı ipekli bir kundaktan kesilmiş bir parça vardı. Bunun üzerine E ve Ş harfleri marka olarak işlenmişti.

Şahika Hanım hıçkırarak,

– Yavrumdan hatıra olarak o kundakların benzerlerini hâlâ saklıyorum, dedi.

– Artık saklamanıza gerek kalmadı hanımefendi, dedim. Bohçada ayrıca kuyumcuya yaptırılmış tuğra şeklinde bir maşallah vardı, maalesef ben bunları çaldırdım.

Nedim Bey:

– Hatırlıyorum oğlum, dedi. Onu ilk çocuğumuz için özenerek yaptırmıştım.

– Onlar çalınmamış olsaydı kendime daha fazla güvenerek bu durumu açıklardım efendim.

Nedim Bey:

– Nadir görülen göz renklerimiz, burnumuzun yan tarafındaki ben, sizin benim gençliğime çok fazla benzemeniz zaten beni şüphelendirmişti. Daha önce sizi tanımalıydık.

– Ben hiçbir girişimde bulunmadım, dedim. Yalnız Erenköy'deki köşkün telefon numarası gazetedeki kayıp ilanlarında vardı. Bir kere oraya telefon ettim. Kaba konuşan yabancı bir adam, bana köşkü satın aldığını söyledi.

– Evet, dedi Nedim Bey. Oğlumuz çalındıktan sonra köşke bir daha gidemezdik. O nedenle sattık. Fakat Raşit dediğiniz o adam cezaevinden çıktıktan sonra bana oğlumu iade edip neden para istemedi?

– Bunu bilmiyorum, efendim. Hiç çocuğu olmayan Hayriye Hanım kocası cezaevinde yattığı sürece bana bakmış ve kim bilir belki de mahrum kaldığı analık sevgisi ile beni muhafaza etmişti. Raşit Efendi de Samatya'daki bir meyhaneye dadanarak kabadayılık yapmaya başlamıştı. Eline geçen bütün parayı içkiye veriyordu. Her akşam Hayriye Hanım'ın o gün kazandığı parayı alırdı elinden. Fakat kavgalarını hiçbir zaman ileriye götürmezlerdi. Belki ikisi de çocuk hırsızı idiler ve belki de cezaevi hayatı Raşit'i yıldırmış olabilirdi.

– Sizi nasıl kaçırdıklarını öğrendiniz mi, dedi Nedim Bey.

– Hayır efendim, dedim. Raşit ağır hastaydı. Bir iki gündür yatıyordu. Bana olayı anlatmadı. Kahveden adamları getirdiğim zaman o yataktan yere düşmüş ve ölmüştü.

– Bu hırsızlık herhâlde büyükçe bir para koparmak için yapılmıştı.

– Muhakkak efendim, dedim. Ali Bey'den duyduğuma göre komşu köşk bir gece yanmış. Bunun nedenini anlayamadım. O günlerde Raşit cezaevindeydi ve Hayriye Hanım da babasından kalan o tek odalı apartman dairesine çekilmiş olmalıydı. Belki de köşkte bulunan kıymetli şeyleri aldıktan sonra bu yangını yapmış olabilirler.

Aşçıbaşı yemek yiyemeyen aileyi düşünerek çay hazırlatmış ve çayın yanında da yiyecek bir şeyler yollamıştı.

Nedim Bey:

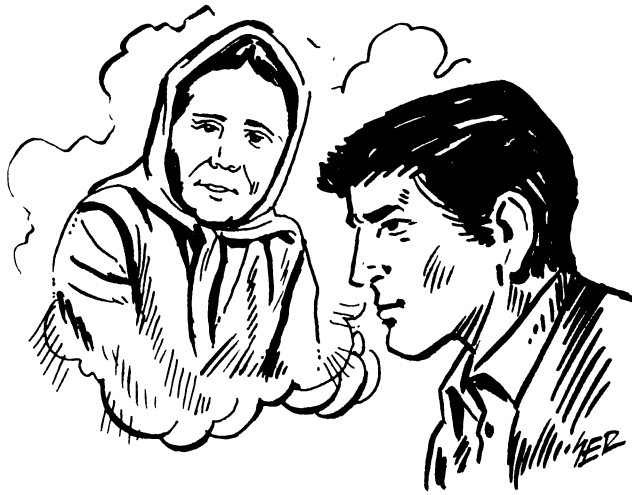
– Müjgan Hanım kızım rica ederim, dedi. Cadde

üzerindeki odayı da oğlumuz Engin Bey için hazırlayınız. Artık yuvasına döndü. Siz de bizimle meşgul olunuz. Ali Efendi, yarın size bir yardımcı arkadaş bulacaktır.

Müjgan, henüz genç ve güzel bir hizmetçiydi. Daha çok Sahure Hanım'ın hizmetine bakar ve geceleri onun odasında yatardı.

Ben ayağa kalktım ve Sahure Hanım'dan başlayarak annemin ve babamın ellerini öptükten sonra da Rengin'in boynuna sarıldım.

YENİDEN DOĞUŞ

Ben, bazen asıl ailemden daha güç yeni hayatıma uyum sağlıyordum. Babama beyefendi, anneme hanımefendi demeye alışmıştım. Ben böyle dedikçe onlar gülümsüyorlardı.

Aşçıbaşı, bazen bana ailenin tutumuna uymam için verdiği terbiye dersini hatırlıyor ve benden biraz çekiniyordu.

Şoför Sezai de direksiyon dersine gitmek için arabaya binerken kasketini çıkartıyor ve bana kapıyı açıyordu.

Artık kimse benimle gereksiz yere konuşmuyordu.

Şirkette ve ailede dönüşüm çok iyi karşılanmış fakat bana bu memnuniyetlerini bildirmemişlerdi.

Bu aileye layık olabilmem için bir eksiğim vardı. Kendi kültürüme inanıyordum. Hayatta gereken her bilgiyi öğrenmiş olduğumu sanıyordum. Fakat bunun yasal olması gerekiyordu.

Babam Nedim Bey, bir gün odama geldi. Ben ayağa kalktım.

– Rahatsız olma oğlum, dedi. Yatağını kontrol etmek için geldim.

– Sağ olunuz efendim, dedim. Ben yeniden dünyaya geldim. Kendimi bu yeni hayata dahil etmeye çalışıyorum. İzin verirseniz önce lise diplomamı alacağım.

– Bunu nasıl yapacaksın, diye sordu.

– Burhan Bey'in yanında çalışırken lise bitirme imtihanlarına hazırlanmıştım. Hatta müracaatım vardı. Şimdi kendi kendimi sınıyorum, dedim.

– Çok iyi bir düşünce, dedi Nedim Bey. Fakat okuldan ayrı kalınca insan biraz sıkılır.

– Kendime güveniyorum efendim. Gerçi bir yıl geri kaldım ama bunu telafi ederim.

– Nasıl istersen Engin Bey oğlum, dedi. Fakat bunu hemen açığa vurmamanızı tavsiye ederim. Belki hemen ilk yılda başarılı olamazsınız.

Zaten müracaatımı yapmıştım. Hemen iki hafta sonra bazı okullarda açıktan imtihana girmek için sınavlar vardı.

Benim arada bir biraz sokağa çıkmamı endişe ile izleyen annem:

– Ehliyet imtihanına mı, diye soruyordu.

– Evet, diyordum.

Hâlbuki ehliyet sınavını başarmıştım. Benim için biraz heyecan ve biraz da sıkıntılı oldu ama lise imtihanına da girdim ve başardım.

Bunu açıkladığım zaman babam biraz hayret etti. Fakat yüksek okullardan biri için fikrimi sorduğu zaman meslek seçimini bana bıraktı.

Bakkal çıraklığı, berber çıraklığı yapmıştım. Lokantada aşçıya yardım etmiş, servise giderek müşteriye hizmet etmiştim.

Beni, babalığımın kötü şöhreti her yerde takip etmişti. Avukatın ve daha sonra Doktor Burhan Bey'in yanında bir basamak yukarıya çıkmıştım.

Dürüstlüğüm yüzünden Burhan Bey beni Nedim Bey'e tavsiye etmişti. Bu da talihin bir oyunu olmuş, ailemin yanına bir yanaşma olarak girmiştim.

Babama benzeyişim, göz rengim, burnumun yanındaki ben, hatta aksırığım bu ailede bir kuşku uyandırmış ve nihayet olanlar olmuş ve ben yeniden dünyaya gelmiştim.

Yüksek tahsilim için düşüncelerini aldığım ailem, beni yine kendi isteğime bıraktı.

Yüksek ticarete ve iktisata girmek istediğimi bildirdim.

Artık kız kardeşim olan Rengin'i küçük bir araba ile okuluna götürüyordum. Dönüşte ise Sezai gidip alıyordu.

Yine kız kardeşimin on dördüncü yaşına basması sebebiyle apartmanda yapılan törene ailenin uzak ve

yakın bütün fertleri geldi. Benim bulunmuş olmam hiçbirini yadırgatmadı.

Belki birden zengin olmak hevesine kapılan Raşit Reis ve Dilber birlikte beni kaçırmışlardı. Fakat yaşadığı sürece gündelikçi bir kadın olarak çalışan Hayriye Hanım beni yetiştirmeye çalışmış ve bunu muhakkak vicdanının zoru ile yapmıştı. Böyle olmasa, bir gün benim aileme kavuşacağımı düşünseydi kundağımı, oradaki tuğra şeklindeki maşallahı ve kundaktaki markaları saklamazdı.

Allah, inşallah onun bu suçunu bağışlar.

Dilber'e gelince onu bir daha gören olmadı.

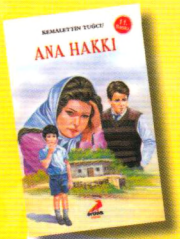
Beni en çok sevindiren şey annem Şahika Hanım'ın bu buluşma sonunda biraz daha sağlığına kavuşması idi.

Artık küçük sebeplerle bayılmıyor ve ağlamıyordu. Hastalığa neden olan ıstırap ortadan kalkınca hastalık da uzaklaşmıştı.

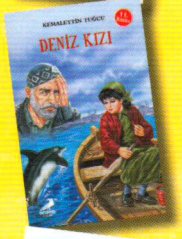
Çocukluğumda yaşadığım hayatı hiçbir zaman unutamazdım. Beş aylık bir çocuk olarak çalınmış, daha sonra bir kadının analık duygusunun, insanlığının ayaklanması yüzünden bakılmış, hatta biraz da okutulmuştum.

Ellerine düştüğüm bu çocuk hırsızları arasında, Hayriye Hanım'ı biraz olsun insanca bir sevgi ile hatırlıyordum.

KEMALETTİN TUĞCU, 1922 yılında İstanbul'da doğdu. 1996 yılında vefat etti. Küçük yaşlarda yazmaya başladı. Sevgi ve merhamet gibi insani duyguları içeren kitaplar kaleme aldı. 400'e yakın eser veren Tuğcu, kitaplarında çocukların ve yaşlı insanların hüzünlerini, ümitlerini ve heyecanlarını işledi. Bu çalışmalarıyla Türkiye'nin çocuklar tarafından en çok okunan yazarı oldu.Yayınevimiz de sizler için 20 kitaptan oluşan bir Kemalettin Tuğcu dizisi hazırladı.

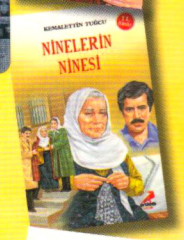

KEMALETTİN TUĞCU'DAN SEÇMELER

1. Ana Hakkı
2. Ceylanlı Bahçe
3. Çifte Kumrular
4. Çingene Kızı
5. Çocuk Hırsızları
6. Dede ile Torun
7. Deniz Kızı
8. Eski Bir Masal
9. Gece Kuşları
10. Gülçin Abla
11. Hırdavatçı Dede
12. İçler Acısı
13. Kolsuz Bebek
14. Mercan Kolye
15. Mine'nin Arkadaşı
16. Ninelerin Ninesi
17. Sakat Çocuk
18. Son Çocuk
19. Şehir Çocuğu
20. Uğurlu Çocuk

9 789755 011547
erdemyayinlari.com